SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 14, П'ЯТНИЦЯ, 4 КВІТНЯ 2014 РОКУ 1893 Vol. 121, No. 14, FRIDAY, APRIL 4, 2014 $1.00

Тараса Шевченка вшанували в ООН

Свято у залі Економічної та соціяльної ради ООН. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 27 березня у просторій залі Економічної та соціяльної ради ООН відбулося відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка за участи дипломатів ряду країн, провідників українських наукових, шкільних та громадських організацій, фінансо-

(Закінчення на стор. 8)

Генеральна асамблея ООН підтримала Україну

НЮ-ЙОРК. –27 березня Генеральна асамблея ООН ухвалила резолюцію про визнання недійсним референдуму у Криму та про підтримку територіяльної цілісности України.

Проти резолюції проголосували 11 країн: Вірменія, Білорусь, Болівія, Куба, Північна Корея, Нікарагуа, Росія, Судан, Сирія, Венесуеля і Зімбабве.

100 країн проголосували „за", 58, серед них і Китай, утрималися.

Голосуванню передувало обговорення резолюції. Представник Росії в ООН Віталій Чуркін оголосив вже відомі своєю підступністю вимоги Москви до України, які полягають у запроваджені федералізації, тобто реґіональному розшматуванні України, узаконенні російської мови як другої державної, тощо.

Постійний представник США в ООН Саманта Павер закликала інших членів ООН підтримати резолюцію: „Україна розраховує на нашу підтримку. Вона намагається здійснити позитивні кроки для того, щоб протидіяти подальшій ескаляції конфлікту".

За її словами, резолюція спрямована на підтвердження суверенітету, незалежности та територіяльної цілісности України: „Ми цією резолюцією покажемо нашу підтримку фундаментальним ідеям про те, що кордони існують в реальності, і їх не можна змінити".

(Закінчення на стор. 2)

Активи кредитівки в Ню-Йорку перевищили 1 млрд. дол.

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 63-ті річні загальні збори Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню-Йорку відбулися 23 березня у залі Академії св. Юра.

Збори відкрив голова Ради директорів Стефан Качарай, який передав ведення зборів президентові кооперативи Богданові Курчакові. Владика Василь Лостен виголосив молитву. Секретар Ради директорів Андрій Юзенів назвав членів кооперативи, які відійшли у вічність впродовж 2013 року. У списку було 113 прізвищ, але присутніх підбадьорило те, що минулого року кооперативу поповнили 863 нових члени і на кінець року кооператива налічувала 14,739 осіб. Збори вшанували хвилиною мовчання померлих, а також полеглих на Евромайдані у Києві. Владика В. Лостен тричі проголосив: „Вічная пам'ять!".

Протокол минулих зборів прочитав А. Юзенів. Звіт президента і голови управи Б. Курчака був оптимістичний: за підсумками 2013 року активи кредитівки перевищили 1 млрд. дол. Кредитівка стала єдиною в світі українською кредитовою кооперативою, яка має такі статки. Також у США кредитівка увійшла в число 4 відс. найкращих.

За це досягнення Б. Курчак під оплески присутніх подякував працівникам кредитівки, яка має філії в штаті Ню-Йорк в Кергонксоні (управитель Зеновія Стецик), Юніондейлі (управитель Лідія Длябога), Асторії (управитель Гражина Феш), Лінденгурсті (управитель Леся Козій).

Минулий рік був складним для економіки та фінансів США, але кредитівка з честю витримала випробування кризою. Активи зросли проти попереднього року на 11.8 відс., позичок надано більше на 4.2 відс., депозити вкладників збільшилися на 14.1 відс. Чистий прибуток кредитівки був дещо меншим, тому що кредитівка збільшила виплати дивідендів своїм членам – понад 15.2 млн. дол. Релігійним, науковим, культурним та іншим громадським організаціям, а також учасникам Евромайдану у Києві надано 1.3 млн. дол. допомоги.

Збори відкриває голова Ради директорів Стефан Качарай. (Фото: Левко Хмельковський)

На зборах звітували від кредитової комісії Орест Кебало, від Контрольної комісії Юрій Яримович.

Далі Б. Курчак представив гостей кооперативи. Схвальними вигуками та тривалими оплесками вітали присутні Постійного представника України в ООН Посла Юрія Сергеєва, який своєю позицією та діяльністю у складний для України час здобув визнання закордонної української громади. Були також представлені Генеральний консул Укра-

(Закінчення на стор. 9)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Батальйон відведено від кордону

КИЇВ. – Президент Росії Володимир Путін у телефонній розмові з Канцлером Німеччини Анґелою Меркель повідомив, що віддав наказ про „часткове" відведення російських військ від українського кордону. Міністер закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр привітав „невелике зменшення" російського війська на кордоні з Україною. Міністерство оборони Росії повідомило, що з Ростовської області виводить механізований батальйон. Джонатан Маркус, дипломатичний оглядач Бі-Бі-Сі, заявив 1 квітня, що Росія зосередила на своєму кордоні з Україною до 40 тис. війська, а один батальйон – це 500-700 вояків, що жодним чином не позначиться на військових потужностях Росії. Російське військо підібране і оснащене для швидких наступальних дій. Ось чому НАТО так непокоїться подіями на кордоні. *(Бі-Бі-Сі)*

Україна попросила допомоги НАТО

КИЇВ. – Україна 1 квітня попросила у НАТО військово-технічної допомоги радарами та обладнанням для облаштування кордонів. Про це у штаб-квартирі НАТО повідомив журналістів виконуючий обов'язки Міністра закордонних справ України Андрій Дещиця перед засіданням Комісії „Україна-НАТО". Список потреб перебуває на розгляді міністерств оборони країн НАТО. *(УНІАН)*

Кораблі повертаються з Криму

КИЇВ. – Заступник голови Адміністрації президента, народний депутат України Андрій Сенченко, який бере участь з українського боку в переговорах з російською стороною, в тому числі з питань передислькації українських військових з території Криму, повідомив 1 квітня, що Україна виведе з Криму близько 70 кораблів. Першим плянують повернути корвет „Тернопіль". Сьогодні тільки два кораблі мають проблеми з передислькацією. Ще необхідно провести технічний огляд кораблів, оскільки багато з них були пошкоджені під час протистояння в Криму. *(УНІАН)*

Під час стрілянини поранені троє

КИЇВ. – 31 березня в перестрілці в центрі Києва, на Европейській площі поблизу ресторану „Мафія", поранено три особи – два бійці „Самооборони" та заступник голови Київської міської адміністрації Богдан Дубас. Спецпідрозділи міліції та „Самооборони Майдану" оточили готель „Дніпро", де міститься штаб-квартира „Правого сектора". Конфлікт стався через питання розбирання наметів і барикад. Під час суперечки один з учасників вихопив пістолет, другий – газовий балончик і бризнув йому в обличчя. Потерпілий почав стріляти. *(Бі-Бі-Сі)*

Ю. Тимошенко живе на одну платню

КИЇВ. – Провідник „Батьківщини", кандидат у президенти Юлія Тимошенко задеклярувала 180 тис. грн. доходів в 2013 році. Про це йдеться в її декларації про доходи, оприлюдненій 1 квітня на сайті Центральної виборчої комісії (ЦВК). Всі доходи Ю. Тимошенко становила її платня у партії „Батьківщина". У її власності або оренді перебуває також квартира площею 59.4 квадратних метра. Інші відомості про доходи й майно Ю. Тимошенко або членів її сім'ї в декларації не зазначені. 31 березня ЦВК зареєструвала Ю. Тимошенко кандидатом у президенти на позачергових виборах 25 травня. *(Радіо „Свобода")*

Українці голосуватимуть за кордоном

КИЇВ. – Директор Департаменту консульської служби Міністерства закордонних справ Андрій Сибіга повідомив 1 квітня, що українці за кордоном можуть внести себе до списків виборців на президентських виборах до 19 травня. Законодавство забороняє включення виборців до списків у день виборів. Для включення у списки необхідно подати особисту заяву через українські закордонні дипломатичні установи або стати на тимчасовий консульський облік. Зарахування на тимчасовий консульський облік є безкоштовним. *(УНІАН)*

ЕС і США – за спільні санкції проти Росії

Віталій Єреміца

БРЮСЕЛЬ. – Українська тема домінувала на зустрічі Президента США Барака Обами з провідниками Евросоюзу 26 березня. Сторони провели консультації щодо спільної реакції на російське вторгнення в Крим та дій у випадку можливої подальшої ескаляції напруги. Основне коло питань торкалося спільного розширення санкцій щодо Росії й знаходження додаткових шляхів постачання енерґоносіїв, щоб звільнити Европу від енерґетичної залежности від російського газу.

США та ЕС мають потужну й скоординовану позицію щодо подій в Україні, – стверджили і керівники европейських інституцій, і господар Білого Дому. Европейці з американським керівником спробували об'єднати зусилля проти порушення міжнародних законів та разом відповідати на загрозу світовій рівновазі, яку виказала Москва військовим вторгненням в Україну та відокремленням Криму. І Президент Б. Обама, і представники евроустанов повторили запевнення у своїй підтримці українського народу та щодо невизнання анексії частини української території.

„Ми об'єднані в наших зобов'язаннях щодо европейської безпеки, ми об'єднані в нашій рішучості ізолювати Росію та змусити її поплатитися за свої дії. Ми посилюємо координацію зусиль з нашими союзниками та партнерами. Світ безпечніший та справедливіший, коли Европа та Америка разом", – заявив Б. Обама, додавши, що в разі продовження росіянами порушень міжнародного права, Вашінґтон і Евросоюз готові істотно посилювати санкції щодо Російської Федерації.

У невідкладному зміцненні трансатлантичних взаємин виникла потреба ще й через спроби Европейського союзу унезалежнитися від російського газу. У цьому сенсі керівники Европейської ради та Еврокомісії на консультаціях з Президентом Б. Обамою спробували отримати від нього „зелене світло" на спрощений експорт до країн ЕС скрапленого газу, видобутого з американських сланців. Цьому має посприяти укладення зони вільної торгівлі між ЕС та США, каже американський керівник.

Як пояснив голова Европейської ради Герман Ван Ромпей, міністри промислово розвинених країн світу, включно зі США та державами ЕС, вже найближчим часом мають зустрітися для обговорення проблеми диверсифікації постачань газу та нафти до держав, що залежать від російських енерґоносіїв. Президент Б. Обама сказав щодо цієї ідеї: „Треба, щоб наші енерґетичні міністерства розглянули шляхи посилення процесу диверсифікації енерґопостачань… Це було б добре для Европи, це було б добре для Сполучених Штатів. Це не станеться за одну ніч. Однак, криза (у Криму) вказує на те, що ми маємо рухатись у цьому напрямку вже зараз, негайно".

Зі свого боку, голова Еврокомісії Жозе Мануель Барозу запевнив: „Ми рішуче готуємо необхідні заходи, звичайно, консультуючись з нашими американськими партнерами. Важливо те, що ми запевняємо, що неприпустимі дії Росії матимуть для неї дуже серйозні наслідки".

На столі переговорів, які тривали дві години, лежала ще й майбутня угода про створення Зони вільної торгівлі між ЕС та США, яка мала б скасувати обмеження, котрі ще існують у комерційних взаєминах по обидва боки Атлантики.

Символічна участь Президента Б. Обами у переговорах дещо розрядила напругу, яка виникла після нещодавнього скандалу з прослуховуваннями телефонів урядовців ЕС та справою Едварда Сноўдена.

Після цієї зустрічі американський керівник зустрівся з головою НАТО Андерсом Фоґ Расмусеном. Говорячи про те, як вторгнення Російської Федерації в Україну вплинуло на безпекову рівновагу в Европі та ролю НАТО у цьому контексті, Б. Обама заявив, що „ситуація в Україні нам нагадала, що наша свобода не є вільною, і ми зобов'язані робити внески для утримування персоналу НАТО, на військові навчання. Ми повинні проаналізувати на майбутнє внески кожного. Всі країни-союзниці повинні докладати зусиль та брати у цьому участь. І це, на мою думку, допоможе деяким прикордонним державам НАТО почуватися комфортніше".

(Радіо „Свобода")

Генеральна асамблея...

(Закінчення зі стор. 1)

Продовжувати докладати зусилля заради підтримки миру пообіцяв представник Китаю Лі Баодун. „Китай завжди був проти втручання у внутрішні справи інших країн", – заявив дипломат.

Представник Туреччини зауважив, що ситуація у Криму може неґативно вплинути на стабільність та безпеку у всьому регіоні. Туреччина також наголосила на безпеці кримських татарів.

Виступаючи на засіданні Генеральної асамблеї ООН, виконувач обов'язків Міністра закордонних справ України Андрій Дещиця знову нагадав про анексію Криму Росією і закликав країни-учасниці ООН підтримати резолюцію про територіяльну цілісність країни.

„Протягом минулого місяця ми були свідками найбільш кричущого порушення міжнародного права після створення ООН. Після двох тижнів військової окупації цілісна частина України була силою анексована державою, яка раніше зобов'язалося ґарантувати незалежність, суверенітет і цілісність моєї країни відповідно до Будапештського меморандуму. Ця аґресія була ретельно продумана з таким розрахунком, щоб здійснити її у момент, коли Україна формує уряд. Зараз, всупереч усьому, такий уряд зформовано, і він продовжує працювати. Метою цієї аґресії було також підірвати президентські вибори у моїй країні", – розповів А. Дещиця.

Постійний представник США в ООН Саманта Повер. (Фото: Держдепартамент США)

На відміну від резолюцій Ради Безпеки ООН, на резолюцію, за яку проголосувала Генасамблея ООН, не може бути накладене вето. Резолюція ООН хоч має лише рекомендаційний характер, все ж відображає важливу думку світової громадськости.

У резолюції, яку в ООН подала Україна, йдеться про те, що референдум „не може бути обґрунтуванням для будь-якої зміни статусу Автономної республіки Крим або міста Севастополь".

„Ми пропонуємо, щоб Генеральна асамблея ООН підтвердила суверенітет, незалежність і територіяльну цілісність України в рамках міжнародно визнаних кордонів", – повідомив речник Міністерства закордонних справ України Євген Перебийніс.

У резолюції міститься заклик до мирного вреґулювання ситуації та утримання від односторонніх дій, спрямованих на порушення територіяльної цілісности України.

Генеральна асамблея ООН є головним дорадчим органом ООН. Вона складається з представників всіх 193 держав-членів, кожна з яких має один голос.

Рішення з таких важливих питань, як питання миру і безпеки або прийняття нових членів, вимагають більшости у дві трети ни голосів.

Рішення з інших питань ухвалюються простою більшістю. Всі резолюції Генеральної асамблеї ООН є рекомендаційними.

(Бі-Бі-Сі)

Наукове Товариство ім. Шевченка відзначило 200-річний ювілей Тараса Шевченка

Сергій Панько

НЮ-ЙОРК. – 8 березня в лекційній залі Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася наукова конференція, присвячена 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Це вже не перша з тих подій ювілейного академічного сезону, підготуванням та проведенням яких науковці української американської спільноти віддають шану патронові Товариства. 9 листопада 2013 року в Українському Інституті Америки НТШ-А презентувало свої здійснені в рамках Ювілейного шевченківського проєкту (керівник д-р Григорій Грабович) видання „Шевченко у критиці" та факсиміле „Гайдамаків" у супроводі двох спеціяльних монографій (див. „Свободу" з 29 листопада 2013 року).

На цей раз у центрі програми стояла доповідь президента НТШ-А професора Катедри історії української літератури ім. Дмитра Чижевського Українського наукового інституту Гарвардського університету д-ра Г. Грабовича „Шевченкознавство сьогодні: до постановки питання". У перебігу наукової сесії перед присутніми також виступили науковий секретар Української Вільної Академії Наук, віце-президент НТШ-А д-р Анна Процик, президент Світової Ради НТШ д-р Леонід Рудницький, президент УВАН д-р Альберт Кіпа. Програмою провадили д-р Галина Гринь та Василь Махно.

„Збулися пророчі слова Кобзаря, і напередодні двохсотрічного шевченківського ювілею таки діждалися ми Вашінґтона, – ствердила на початку своєї вступної доповіді д-р А. Процик. – Цей Вашінґтон явився нам у формі велелюдного Майдану, на засніжених київських перехрестях во плоті кращих синів і дочок українського народу. Мабуть, такий героїчний зрив бачив у своїх візіях і снах наш великий Поет. Промовистим символом стала дата 22 січня 2014 року, коли на бруківку впали перші жертви борців за національну свободу. Саме 22 січня 1918 року, 96 літ тому, ухвалено у Києві Четвертий універсал Центральної Ради, яким проголошено Незалежну Українську Народну Республіку. Так само 22 січня наступного, 1919 року проголошено Акт Злуки УНР та ЗУНР в єдину соборну українську державу".

Наголосивши на цих історичних аналогіях, д-р А. Процик нагадала, що 2018 року мине 100-ліття від дня проголошення української незалежної держави і що цю дату відзначатимуть українці в усьому світі. Далі д-р А. Процик зупинилася на дусі непокори та незламности, яскраво вираженому у шевченківському поетичному циклі „В казематі", пов'язала його з героїчними епізодами української революції 2014 року. „Поезія Кобзаря, – нагадала д-р А. Процик відомі слова Миколи Костомарова, – розірвала завісу народного життя. Поезія ця торує шлях до всіх і живих, і ненарожденних, до рабів незрящих і німих, і скінчиться пропащий час пародії незалежности, і буде син, і буде мати, і будуть люде на землі".

„У ці бурхливі часи, які переживаємо ми всі, а особливо наші брати й сестри в Україні, сповнилися слова Кобзаря про окроплену кров'ю волю, за яку своє життя на Майдані віддали бійці Небесної сотні", – звернувся до слухачів д-р Л. Рудницький і розвинув тезу про вікову традицію мучеництва у боротьбі за ствердження незалежної української держави. Зокрема 18 років свого життя провів у таборах, казематах, в'язницях почесний член НТШ-А Патріярх Йосиф Сліпий. У своєму зверненні від 27 червня 1965 року з нагоди обрання його почесним членом НТШ-А Патріярх наголошував на особливій місії Товариства у ширенні української науки, як також і на важливості допомоги осередкам праці НТШ в країнах світу. Ці заповіти Патріярха не втратили актуальности й у часи нинішні. Л. Рудницький закликав зосереджуватися не лише на льокальній праці, але й надалі надавати якнайбільшу допомогу діяльності крайових товариств у Польщі, Словаччині, Франції, а над усе, – за сучасних трудних умов, – осередкам праці у Львові, інших університетських міст України. Д-р Л.Рудницький закликав завжди пам'ятати шевченківський заклик: „Обніміте ж, брати мої, найменшого брата".

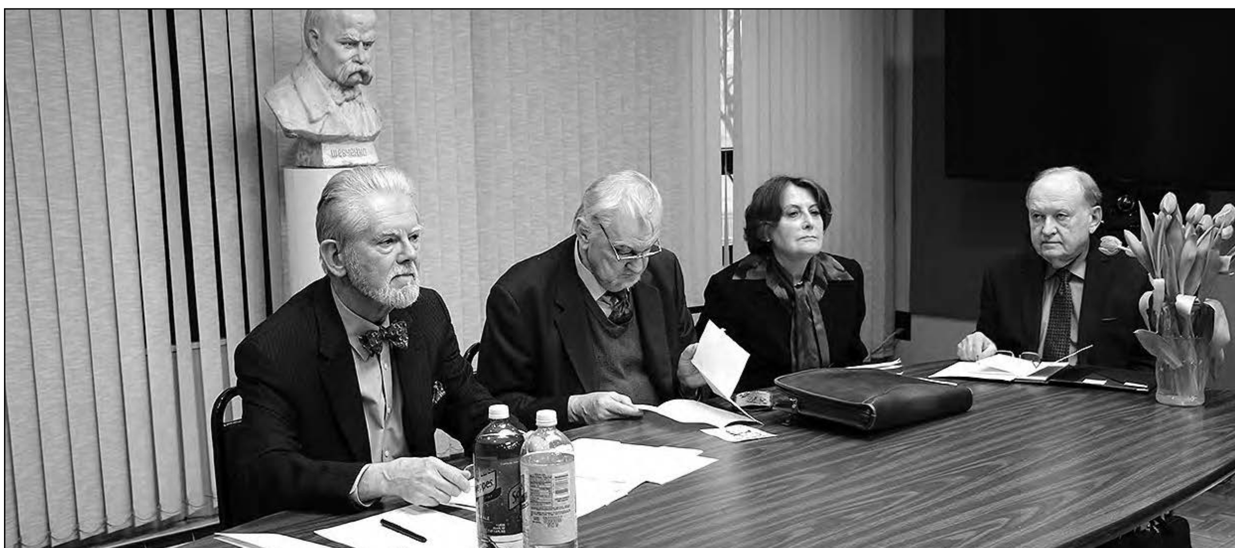
Після цих виступів з трибуни виголошено тексти привітів, звернених до конференції з боку провідних вчених – членів НТШ, зокрема від голів НТШ в Україні та Австралії – професорів Олега Купчинського (Львів), Марка Павлишина (Сідней).

„У якому ключі маємо говорити про Тараса Шевченка сьогодні? – таким питанням почав центральну доповідь програми д-р Г. Грабович. – Чи абстрактно, суто науково, а чи радше як про громадського діяча? Ці питання тісно переплітаються з тим, як ми пишемо про поета, пов'язуються з сучасним станом шевченкознавства". На думку д-ра Г. Грабовича, творчість Т. Шевченка є чимось більшим, ніж літературний чи науковий феномен, вона має воістину екзистенційний характер, бо Т. Шевченко дуже великою мірою зформував усіх нас. Така постановка питання не нова, і доповідач як на добру ілюстрацію навів у контексті свого часу переломову, за його словами, працю Михайла Драгоманова „Шевченко, українофіли і соціялізм" (1879).

Доповідач згадав про працю очолюваного ним наукового колективу над частиною Ювілейного видавничого проєкту НТШ-А, а саме над унікальним двотомним виданням „Тарас Шевченко в критиці", і серед іншого торкнувся причин того факту, що прижиттєва критика першого періоду творчости Т. Шевченка (том 1 – це переважно критичні публікації 1841-1847 років: приблизно 800 сторінок) за обсягом зайняла стільки ж місця, як і критичні відгуки, публіковані протягом останніх десятьох місяців життя поета (том 2, 1860-1861).

Для ілюстрації подальших важливих тез д-р Г. Грабович звернувся до аналізи проблеми повноти різних академічних видань літературної та образотворчої спадщини Т. Шевченка, здійснених за останні 20 років у постсовєтській Україні, – державі нібито й незалежній, але не до кінця зреформованій. Доповідач зупинився насамперед на „Повному зібранні творів у 12 томах" (Київ: Наукова думка, 2001-2014). Перші шість томів вийшли доволі оперативно (2001-2003). Видання подальших шістьох томів ішло набагато повільніше: давався взнаки брак спеціаліс-

(Закінчення на стор. 16)

На науковій конференції зліва: Григорій Грабович, Леонід Рудницький, Анна Процик, Альберт Кіпа (Фото: Василь Лопух)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Зфотографували можливих снайперів

КИЇВ. – Американський оглядач Джеймі Детмер 31 березня оприлюднив статтю з світлинами, на яких зображені спецпризначенці Служби безпеки України, зфотографовані 20 лютого у дворі штаб-квартири СБУ в день, коли почалася стрілянина снайперів до протестувальників на Майдані. Коментуючи світлини, зроблені приватними особами, Дж. Детмер зазначив, що на них зображені бійці антитерористичного підрозділу „Альфа", які тримають снайперські ґвинтівки і автомати Калашникова, беруть боєприпаси, несуть осколкові ґранати. *(Бі-Бі-Сі)*

Ректора-втікача затримали

КИЇВ. – Співробітники міліції на виконання ухвали Печерського районного суду Києва 1 квітня затримали колишнього ректора Національної податкової академії Петра Мельника на столичному летовищі „Бориспіль", куди він прилетів з Лондону. П. Мельника буде доставлено до слідчого-судді для застосування обраної міри запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою або застави у розмірі 22 млн. грн. *(УНІАН)*

Закінчено приймання документів

КИЇВ. – Опівночі 30 березня Центральна виборча комісія (ЦВК) завершила приймання документів для реєстрації у кандидатів в президенти України. Всього про намір кандидувати заявили 46 громадян. З цього числа – 38 самовисуванців і восьмеро – представників від партій. До 4 квітня ЦВК повинна ухвалити рішення щодо реєстрації 27 кандидатів на посаду президента України, документи яких відповідають вимогам. Серед них Петро Порошенко, Юлія Тимошенко, Олег Тягнибок, Анатолій Гриценко, Петро Симоненко, Наталія Королевська, Дмитро Ярош, Ольга Богомолець, Дарт Вейдер та інші. *(ЦВК)*

Журналістів не пустили на з'їзд

КИЇВ. – 29 березня журналісти не змогли потрапити на 14-ий з'їзд Партії Реґіонів, який проходив у Києві. При цьому знімальним групам і кореспондентам, які очікували у прес-центрі, заблокували доступ до інтернету. На з'їзді мали висувати кандидата від партії на позачергові президентські вибори 25 травня. Раніше обласні організації Партії Реґіонів підтримали кандидатуру колишнього голови Харківської обласної державної адміністрації Михайла Добкіна. *(Інститут масової інформації)*

Утворили групу „Стоп хабар"

ЛЬВІВ. – Підприємці та громадські активісти Львівщини створили робочу групу „Стоп хабар на митниці", учасники якої ініціюють зміну системи роботи з митними органами та супроводжуючими службами для боротьби з корупцією на митниці. Наталія Смуток, одна з засновниць групи, вважає, що громадська контроля спільно з працівниками митниці та прикордонної служби – це найбільш ефективний інструмент у боротьбі проти корупції та контрабанди. Активісти зіткнулися з труднощами – саботажем з боку працівників контролюючих органів і підприємств, які використовують корупційні схеми, так званий „сірий імпорт". *(Інформаційна служба групи „Стоп хабар на митниці")*

Затримали російського провокатора

КИЇВ. – Служба безпеки України затримала 31 березня в центрі Києва громадянина Росії Олега Бахтіярова, одного з провідників Евразійської спілки молоді Росії. Він готував групу з 200 осіб під виглядом громадських активістів для злочинного захоплення Верховної Ради та Кабінету міністрів України, для чого виділив грошову винагороду, організував придбання пляшок з запальною рідиною, палиць, розсувних драбин та іншого знаряддя для штурму урядових приміщень. О. Бахтіяров пообіцяв учасникам штурму до 500 дол. кожному. Штурм мав зірвати президентську виборчу кампанію. Для висвітлення штурму О. Бахтіяров домовився з окремими російськими телеканалами про фільмування провокації. *(Прес-служба СБУ)*

АМЕРИКА І СВІТ

США – проти залякування України

ВАШІНҐТОН. – 27 березня, перед відлетом з офіційною візитою до Італії, Президент Барак Обама в інтерв'ю для телеканалу Сі-Бі-Ес закликав Росію припинити залякувати Україну і відвести війська від українського кордону. На думку Б. Обами, дії Москви також можуть вказувати на те, що вона „плянує подальші кроки". „Я думаю, повною мірою дає про себе знати російський націоналізм і відчуття того, що Захід взяв гору над Росією. Я же багато разів повторював, що Путін абсолютно неправильно розуміє дії Заходу і абсолютно неправильно розуміє американську політику", – сказав Президент Б. Обама. *(Бі-Бі-Сі)*

НАТО зберігає пильність

ВАШІНҐТОН. – 30 березня Секретар Департаменту оборони США Чак Гейґел віддав наказ Командувачеві сил НАТО в Европі генералові Філіпові Бридлові негайно повернутися до Европи „у зв'язку з тривожними обставинами на кордоні між Україною і Росією". Керівник Пентаґону назвав це рішення запобіжним засобом, що пояснюється відсутністю прозорости в пересуваннях російських військ вздовж українського кордону. *(Бі-Бі-Сі)*

Прибалтика висловлює занепокоєння

БРЮСЕЛЬ. – Вступаючи 25 березня на засіданні Ради керівників Европейського союзу, Президент Литви Даля Ґрибаускайте остерегла, що мета російського керівника Володимира Путіна – змінити післявоєнні кордони. Литва категорично не приймає такої політичної лінії Москви і буде виступати проти неї. „Ми не допустимо порушення міжнародних угод і одностороннього нав'язування нової політичної логіки. Сьогодні ми говоримо про конкретні санкції, вони не повинні бути спрямовані проти всього російського суспільства, а тільки проти конкретних відповідальних осіб. Европі треба зрозуміти, що те, що робить зараз Росія – це спроба перекроїти післявоєнну карту і кордони. Спочатку Україна, потім буде Молдова, може дійти і до країн Балтії з Польщею", - наголосила Президент Литви. Нещодавно Росія провела біля кордонів Литви незаплановані військові навчання. *(„Дзеркало тижня")*

Обмежуються зв'язки з Росією

ВАШІНҐТОН. – США припинили ліцензування експорту до Росії товарів і послуг оборонного призначення у зв'язку з російською анексією Криму. Представник Державного департаменту Марі Гарф повідомила, що це був наступний крок після рішення Департаменту торгівлі заборонити експорт до Росії товарів подвійного призначення, які можуть використовуватися у військових цілях. М. Гарф зазначила, що заборона буде діяти до особливого розпорядження. Раніше група американських сенаторів звернулася до Президента Барака Обами з закликом запровадити санкції проти російського оборонного сектора – як реакцію на насильницьку анексію Криму Росією. Зокрема законодавці закликали перервати контакти з російською державною компанією, яка займається експортом озброєнь. *(„Голос Америки")*

Угорщина не має претензій до України

БУДАПЕШТ. – 30 березня Міністерство закордонних справ Угорщини рішуче засудило заяви окремих партій і рухів, які ставлять під сумнів територіяльну цілісність і суверенітет інших країн, а також не враховують реальні інтереси угорських нацменшин в цих державах. Ця позиція Угорщини стала відповіддю на вимогу купки осіб відірвати Закарпаття від України. 27 березня перед будинком МЗС Угорщини зібралося до 200 осіб з гаслами „Самовизначення Закарпаттю!" та „Угорщина вимагає повернення Закарпаття!". Це була ініціятиви Тамаша Гауді-Надя, депутата парляменту від націоналістичної партії „Йоббік". „Угорщина неодноразово заявляла про свою незмінну підтримку територіяльної цілісности і суверенітету України і не вважає „потьомкінський" референдум актом виявлення права народу на самовизначення, не визнає його результатів і леґітимности приєднання Криму до Росії", – йдеться в заяві МЗС Угорщини. *(Радіо „Свобода")*

ГОЛОВНА ТЕМА ДНЯ

Хто зраджує революцію?

Петро Часто

Таке відчуття, що тільки Божа воля може сьогодні врятувати українців… від самих українців – від їхньої безпідставної довірливости до ворога і традиційного недовір'я один до одного, від надмірної схильности впадати в ілюзії, від жалюгідної мудрости, що завжди стосується вчорашнього, а ще частіше – позавчорашнього, а не завтрашнього дня, від перебільшеної емоційности, через яку вже не одне велике народне зрушення закінчувалося солом'яним вогнем.

Якщо ми нездатні подорослішати як нація, то хто винен у цій нашій довготривалій незрілості? Ну, як же, є винні – віки ворог винищував все найкраще, найвище в нашому народі, то хіба ми можемо бути інакшими після голодоморів, після кривавих сталінських репресій, після методичного і невпинного затруєння проклятою московською ордою нашої національної душі?

Постриваймо з самовиправданнями, бо що мав на увазі наш Батько-Тарас, коли писав:

Погибнеш, згинеш, Україно,
Не стане знаку на землі…
Сама розіпнешся. Во злобі
Сини твої тебе уб'ють…

Така доля нашої України у світі – вона завжди мала смертельних ворогів, але чому Поет-Пророк нарікав передусім на її синів…?

І хіба насправді було інакше? Хіба у 1917-1921-ті роки, коли народ наш був ще більш-менш цілий і неушкоджений, ми зазнали поразки не через бездарних „синів" революції, котрі змарнували наданий історією великий шанс?

Академік Юрій Шевельов, один з найбільших українських інтелектуалів XX ст., протягом усього свого життя дивлячись на Україну по-космополітськи супервимогливо і все наче зі сторони, вважав, що її найтяжчим внутрішнім гріхом є „кочубеївський комплекс".

І чи ж не цей комплекс зводить нанівець досягнення нинішньої Зимової революції?

Хто і чому віддав Росії Крим? Чому віддали без жодного опору, більше того – чому опір був заборонений? Хто і чому віддав росіянам українські бойові кораблі? Чому ні виконуючий обов'язки президента і головнокомандуючого Олександер Турчинов, ні Міністер оборони Ігор Тенюх не почули поради адмірала Ігоря Кабаненка негайно вивести кораблі з озера Донузлав і Севастопольської бухти у відкрите море, де їх неможливо було б заблокувати? Чому Україна віддала на поталу Москві кримськотатарський народ, котрий ще досі не оговтався від сталінських репатріяцій?

Все це чимось смердить. Зовсім не дивно, що не видно кінця критичним публікаціям на цю тему. Пропускаючи мимо уваги найгостріші, в котрих справедливе обурення переходить в непотрібні образи, зупинімося на спокійних, виважених оцінках.

Колишній секретар Ради національної безпеки і оборони генерал Євген Марчук: „Я переконаний – щодо кримської трагедії і трагедії нашої фльоти загальнонаціональне розслідування неминуче. Не зараз, пізніше. За секундами, за міліметрами, за всіма горизонталями і вертикалями, за всіма резолюціями і наказами і за відсутністю таких, щодо Кабінету міністрів і парляменту, щодо фракцій та їхніх керівників, щодо Комітету з питань оборони і національної безпеки, щодо виконуючого обов'язки президента. Усе буде досліджено. Ніхто не в змозі зупинити це розслідування…" .

Депутат Севастопольської міської ради Василь Зеленчук: „Я хочу запитати Турчинова: як так вийшло, що з 51 бойового корабля в нас залишилося 10? Як сталося, що наші військові були покинуті напризволяще? Зрештою, поясніть мені – як можна було захопити підводний човен..?".

Активіст Всеукраїнського Руху державотворців Дмитро Сінченко: „Скажете, ми виграли час для мобілізації і передислокації? А може – дали Путінові час для навчань і морального вишколу його війська? Російські війська підійшли до українських кордонів саме під час окупації Криму. І „мирне стояння" наших військ лише сприяло цим процесам. Скажете, що ми всьому світові показали, які ми „бідолашні жертви" московської аґресії? Як нахабно Путін анексував нашу територію? Скажете, що якби Путін не отримав безкровної перемоги, якою міг би похизуватись перед своїми виборцями, то почав би різню, тому треба було дозволити йому цю безкровну перемогу? Але навіщо для цього було здавати увесь Крим? Треба було віддати тільки Севастополь – ефект був би той самий. Однак, хтось у нашій владі цілеспрямовано здає національні інтереси. Складається враження, що робиться це за вказівкою Кремля…".

Керівник Центру військово-політичних досліджень Дмитро Тимчук: „Ми, члени групи „Інформаційний спротив", дістаємо все більше свідчень про те, що з початком російського вторгнення в Крим у Києві відбувалися абсолютно шокуючі і незбагненні події. Є дані, що в перші дні березня командування Військово-морської фльоти України прийняло рішення негайно вивести в море кораблі з Донузлаву і Севастопольської бухти, аби їх не заблокували і не захопили росіяни (що невдозві й сталося). Є дані, що наші частини берегової оборони були готові захистити найважливіші об'єкти на півострові. А також підсилити прикордонників і заблокувати транспортні артерії в Криму. Але звідкись зверху надійшла команда – кораблі у море не виводити і „не відповідати на провокації"…".

Народний депутат, колишній міністер оборони України Анатолій Гриценко: „Українська влада обрала хибну і зрадницьку стратегію – стояти смирно. Щоб не було жодного пострілу. Чим це закінчилося? Втратили Крим, два з половиною мільйони людей, територію, більшу, ніж деякі европейські держави. Наших 20 тис. військових з елітними підрозділами – морською піхотою, військом спеціяльного призначення – було більш ніж досить, аби невтралізувати першу сотню „зелених чоловічків"… Тепер наша країна деморалізована. Ця влада за кілька тижнів викликала до себе більше ненависти, ніж Янукович за три з половиною роки… Якщо влада далі здаватиме країну, загравати з Заходом, підкилимно домовлятиметься з Росією, люди піднімуться. Захопимо армійські склади, візьмемо зброю та підемо захищати Україну…".

Політичний експерт Андрій Золотарьов: „Влада поводиться у звичній системі координат. Бачимо закулісну гру з одного боку і спроби сподобатися Майданові – з іншого. Але суспільство вимагає докорінних, системних змін. Заява Турчинова, що Майдан може розходитися по домівках, говорить про те, що еліти не розуміють подій, що відбулися. Покищо їм вдалося підкупити озброєний Майдан, але сліпого кредиту довіри нова влада вже не має, „медового місяця" не буде…".

Колишній віце-прем'єр-міністер з питань евроінтеґрації Олег Рибачук: „Влада виявилася неготовою до влади. З'ясувалося, що нема ні програми, ні команди, ні бачення. Суспільство має бути готовим вийти у потрібну хвилину по всій країні на вулиці. Влада, яка стала владою завдяки Майданові, ніколи не відчувала його своїм. Загравала з ним, шукала підходи, але контакту так і не було…".

Письменниця і дослідник української національно-визвольної боротьби в роки Другої світової війни Оксана Забужко: „Українці довели нам на Евромайдані, що вони готові захищати Україну, і загинули за це, заплатили своєю кров'ю. Українці з 1 березня кричать, що готові захищати Україну, і кинулися відразу ж штурмувати військкомати. Україна хоче боронитися, Україна збирається боронитися, але в Україні немає функціональної держави, яка б її боронила. Зате в Україні дуже багато того, що нагадує спецоперації НКВД проти українського підпілля у кінці 1940-их - початку 1950-их років, і справді невідомо, скільки тут у нас задіяно кремлівських проєктів, і скільки у нас зрадників в тилу, і скільки у нас колябораntів, коли важко зрозуміти, хто вже працює на ворога…".

І якщо вже мова зайшла про „зрадників в тилу і колярантів", то своєрідною крапкою в цьому сюжеті сприймається версія колишнього радянського військового розвідника Віктора Суворова, якого ще в СРСР засудили до страти за зраду держави, автора низки сенсаційних книжок про істо-

(Закінчення на стор. 17)

Закордонні організації підтримують Україну

До „Свободи" впродовж тижня надійшли пресові повідомлення провідних українських організацій, вміщені на цій сторінці.

СКУ

Світовий Конґрес Українців (СКУ) вітає історичне підписання політичних положень Угоди про асоціяцію між Евросоюзом і Україною на саміті Европейського союзу в Брюселі, що є важливим кроком до повної евроінтеґрації України. Ця подія стала виявом солідарности ЕС з українським народом у нинішній непростій ситуації в Україні, зокрема щодо територіяльної цілісности України.

Підписання цієї угоди є свідченням перемоги українського народу, який невідступно, починаючи з листопада минулого року, виборював на Евромайданах України своє прагнення жити в справді демократичній та европейській державі.

Угода про асоціяцію між ЕС і Україною відкриває великі можливості для проведення вкрай необхідних на сьогодні реформ та для подальшої модернізації і европеїзації України.

21березня

УККА

Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) не визнає плебісцит, що 16 березня проходив у Криму. Зважаючи на те, що цей так званий „референдум" є неконституційним щодо Конституції України і прямим порушенням міжнародного права, не може бути ніякого розгляду передбачуваних „результатів". Враховуючи масову присутність чужоземних військових і воєнізованих формувань, слід визнати, що особи були змушені брати участь в голосуванні під примусом, адже на територію України вторглися збройні сили Російської Федерації.

Цей фарс, який в даний час називається „референдумом", не може вважатися навіть соціологічним опитуванням. Існують докази голосування виборчими бюлетенями осіб, що не є громадянами України, осіб, які голосували, використовуючи більш ніж один виборчий бюлетень, а також заявленої участи 123 відс. виборців в Севастополі. Ці дії нагадують радянські часи.

УККА вітає заяву Президента США Барака Обами про введення санкцій відносно Російської Федерації, його підтримку міжнародного засудження так званого „референдуму" в Криму і готовність уряду США „допомогти нашим українським друзям у досягненні своїх універсальних прав і безпеки, процвітання і гідности, на що вони заслуговують".

В той час, як російські війська продовжують накопичувати сили на східньому кордоні України, коли московська пропаґанда посилює заклик до „захисту" етнічних росіян в Україні до крайнього ступеня збудження, УККА закликає США та міжнародну спільноту надати Україні статус головного союзника поза НАТО; розширити негайний плян дій з підготування до членства в НАТО для України, Грузії та інших країн реґіону, щоб зміцнити евроатлантичні структури; перенести на ближчий термін запляновані на липень спільні навчання „НАТО-Україна", що проводяться двічі на рік; укомплектувати кризові центри НАТО повним складом і привести сили реаґування НАТО до вищого стану бойової готовности; розгорнути діяльність міжнародних спостерігачів від ООН та Організації з безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ) у східній та південній Україні, щоб запобігти подальшій дестабілізації; надати Збройним силам України технічну допомогу і забезпечити їх від подальших російських аґресивних заходів.

США повинні твердо стояти на захисті територіяльної цілісности України. Продовжувана непокірність Володимира Путіна і нахабна окупація суверенної країнипідірве саму основу міжнародного права, а також реґіональні та ґльобальні мир і безпеку.

21 березня

СФУЖО

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) вітає український народ з доленосною подією – підписанням політичної частини Угоди про асоціяцію України з Евросоюзом. Всі члени 27 складових організацій СФУЖО радо зустріли цю довгождану новину. Глави держав і урядів 28 країн Европейського союзу, керівники ЕС та український Прем'єр-міністер Арсеній Яценюк своїми підписами змінили хід історії Української держави – повернувши її в европейську родину. Ця подія – перший крок України до повноправного членства у ЕС.

Сьогоднішня важлива подія відбулася в нелегкий момент історії України – після революційних подій, під час яких за світле майбутнє України віддала своє життя „Небесна сотня" та в важкий момент підступної військової інтервенції Російської Федерації.

СФУЖО висловлює щиру надію на те, що в недалекому майбутньому буде підписана і економічна частина Угоди, та беззастережно вірить в те, що „ще нам, браття-українці, усміхнеться доля"!

24 березня

Закордонна преса критикує Володимира Путіна

Левко Хмельковський

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – Початок аґресії Росії проти України викликав осудливі публікації багатьох засобів масової інформації світу. На обкладинках вони вмістили сатиричні зображення Президента Росії Володимира Путіна, деякі з яких відтворені на цій сторінці.

АМЕРИКА І СВІТ

На порозі – нова „холодна війна"

ВАШІНҐТОН. – Згідно з вислідами опитування, проведеного 22 і 23 березня Службою Ґелопа, 50 відс. американців вважає, що США і Росія вступають у період нової „холодної війни". З ними не згодні 43 відс. опитаних. У 1991 році, безпосередньо перед закінченням „холодної війни", ця ж служба провела подібне опитування. Тоді лише 25 відс. опитаних вважали, що США і Росія можуть знову стати на стежку „холодної війни". Серед тих, хто пророкує нові конфлікти, переважають літні американці, які вже пережили часи „холодної війни", їх 64 відс. і це люди віком понад 65 років. 36 відс. людей у віці від 18 до 29 років нових конфліктів не очікують. Більшість молодих людей народилися після закінчення „холодної війни". *(„Голос Америки")*

Слово взяли гармати

СЕУЛ. – 31 березня комуністична Північна і демократична Південнна Кореї обмінялися артилерійськими пострілами в районі морського кордону між двома державами, поблизу південнокорейського острова Пенендо. Північна Корея оголосила про навчальні стрільби за пару годин до їх початку, так що мешканці острова ледве встигли добігти до бомбосховищ. Після того, як частина північнокорейських набоїв впала на південнокорейському боці, Сеул дав наказ відповісти артилерійським вогнем. Всього з обидвох сторін відбулося понад 800 пострілів. *(„Кореспондент")*

Греки все ж зважилися на реформи

АТЕНИ. – Парлямент Греції у ніч на понеділок, 31 березня, схвалив пакет антикризових заходів, заклавши тим самим основу для надання країні чергового траншу міжнародної фінансової допомоги на 8.3 млрд. евро. Законодавчі зміни повинні сприяти зростанню конкуренції на місцевому ринку. Прийняття цього пакета заходів було передбачено угодою, укладеною урядом Греції і закордонними кредиторами. Серед іншого грецькі парляментарі проголосували за реформу сектора роздрібної торгівлі, що викликала безліч суперечок у країні. Опозиція різко розкритикувала реформу: мовляв, у результаті Грецію заполонять імпортні товари, що завдасть шкоди економіці країни. Окрім реформи роздрібної торгівлі, пакет антикризових заходів включає лібералізацію ринку праці, а також перетворення банківського сектору, зокрема рекапіталізацію банків. Приватизаційний держфонд Греції отримав додаткові повноваження, які, як очікується, дозволять прискорити продаж ключових держактивів, у тому числі двох основних портів і держоператора залізниць. *(„Дзеркало тижня")*

Бібліотека Ватикану осучаснюється

ВАТИКАН. – Апостольська столиця оголосила про намір перенести величезну бібліотеку зі старовинних сувоїв і різних документів на цифрові носії. Всі цінні історичні матеріяли будуть доступні відвідувачам офіційного сайту бібліотеки абсолютно безкоштовно. Допомагати у здійсненні цього проєкту державі Ватикан буде японська компанія, а обійдеться вся ця ідея організаторам приблизно у 20 млн дол. Протягом кількох наступних років буде ретельно відскановано і відреставровано близько 82 тис. стародавніх манускриптів. Перша частина матеріялів налічує близько 3,000 манускриптів і включає клясичні грецькі і латинські праці, а також видатні твори Середньовіччя та епохи Відродження. Японським і ватиканським фахівцям необхідно відсканувати понад 40 тис. сторінок, не пошкодивши при цьому тендітні історичні документи. „Ми і надалі будемо намагатися здійснювати подібні проєкти, спрямовані на збереження історичних скарбів людства для наших нащадків, а також на те, щоб будь-хто зміг ознайомитися з роботами письменників, поетів, філософів та винахідників з далекого минулого", – заявив Цезар Пасіні, один з керівників бібліотеки Ватикану. У Ватиканській апостольській бібліотеці зберігається близько 80 тис. рідкісних манускриптів і близько 9,000 інкунабул (книг, надрукованих в Европі до 1501 року). *(„Дзеркало тижня")*.

Громадянський опір аґресорові

Громадянський опір аґресорові має давню історію. За приклад служить серпень 1968 року, коли у чеській Празі висадилися радянські десантники. Громадяни Чехословаччини не надавали озброєної відсічі окупантам, проте повсюдно війська зустрічали пасивний опір місцевого населення. Чехи і словаки не давали радянським військам харчів та води, міняли шляхові покажчики для ускладнення просування військ, намагалися пояснити воякам суть подій, що відбуваються в Чехословаччині.

В Україні теж шириться опір аґресорові. Ініціятива „Економічний бойкот" розпочала маштабну інформаційно-просвітницьку кампанію, закликаючи українців не купувати російських товарів і не користуватись послугами компаній, що мають російських власників. В соціяльних мережах повідомлено, що штрих-коди російських товарів починаються на 460-469, розміщено список російських брендів, розроблено „Посібник учасника бойкоту російських товарів", подано перелік російських бензинових станцій.

Активісти виявили близько 1,500 товарів російського виробництва, список яких згруповано за видами та марками товарів. І це далеко не повний перелік товарів, які завозить в Україну Російська Федерація. Громадянська кампанія „Не купуй російське!" або „Бойкотуй російське!" почалася 14 серпня 2013 року і була відновлена 2 березня цього року. Організатором кампанії став рух „Відсіч". Активісти поширюють летючки, роблять закличні написи, проводять акції у центрах торгівлі, роз'яснюючи людям, що Росія використовує їхні гроші на озброєння свого війська. Відлуння кампанії поширилося за кордоном, зокрема й у США, де були проведені пікетування бензинових станцій компанії „Лукойл". У Польщі теж поширюються заклики бойкотувати „Лукойл". До акції приєдналися литовці та чехи. Власники ряду ню-йоркських ресторанів оголосили бойкот російській горілці і показово вилляли горілку.

Російські підприємці у відповідь вдалися до хитрощів. Українська асоціяція постачальників торговельних мереж повідомила, що останнім часом почастішали випадки звернень компаній про отримання свідоцтва про присвоєння штрих-коду України для товарів російського походження. На деяких російських товарах з'явився штрих-код України – 482. Для визначення країни походження слід звертати увагу на упаковання, де зазначено країну-виробника. Додатковою ознакою товару з Росії може служити торговельна марка. Генеральний постачальник російських товарів, зареєстрований в Україні, може одержати свідоцтво про присвоєння штрих-коду України для російських товарів, але в цьому випадку на упакованні такого товару буде вказуватися, що він був вироблений в Росії.

У Києві активісти поширюють летючки з закликами не купувати товари у крамицях, які мають російських власників, але маскуються під західні бренди, бойкотувати російські банки, соціяльні мережі, засоби масової інформації.

З 15 березня активісти проводять акції „Російське вбиває!" у супермаркетах України, зокрема у Києві, Львові, Миколаєві, Полтаві, Херсоні, Черкасах, інших містах. Бойкот підтримала Асоціяція постачальників торговельних мереж. У 1968 році Чехословаччині було нелегко витримати аґресію, але історія відновила справедливість. Таким буде майбутнє України.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Морок над Росією

Валерій Швець

Існують держави, стрижнем яких є проста й універсальна ідея. За формою вона може змінюватись, за суттю – ні. Зі знищенням цієї ідеї держава втрачає сенс свого існування. Таких держав в світі небагато, але саме до такого типу належить Росія.

У більшості народів світу держава існує для людей. В Росії люди, незалежно від національности, завжди існували для держави. Для більшости народів світу держава існує як ґарант свободи її громадян і ґарант їхнього добробуту. Росія завжди існувала за рахунок свободи і доброботу її громадян.

З чого починалась п'ятсотлітня російська історія? З простої ідеї: „Москва – це третій Рим". Чому Рим? Тому що Рим був найбільшою і найпотужнішою імперією давнього світу. Чого хотіла Москва? Стати такою ж імперією у новітні часи. За професором Василем О. Ключевським, від 1462 року Московія розширювалась в середньому на 130 квадратних кілометрів щодня протягом 400 років і стала найбільшою імперією світу, але лише за площею.

Чи змінилась ідея Росії у наш час, порівняно з часами минулими? Сутність та сама, іншою є лише форма. Вона називається – „нова хронологія". Наклад книжок з її викладом вже досяг мільйона примірників. Якщо їхній зміст зфокусувати в одне речення, то воно виглядатиме так: „Ми вже володіли всім світом". До якого висновку підштовхують ці книги? „Слід повернути те, що нам уже належало".

Символом радянської епохи були пам'ятники Ленінові, що завжди показував рукою кудись у далечінь. Розкидані буквально по всіх містах, вони мали переконувати простих людей у тому, що великий вождь і його наступники точно знають, куди вести народи імперії. Попри те, що Ленінові належать слова: „На Росію мені наплювати – я більшовик", росіяни нині боляче сприймають знесення цих пам'ятників у незалежних республіках. Вони вибачають Ленінові те, що йому було наплювати на російський народ – вони вдячні йому за те, що кордони новітньої російської імперії за радянських часів дедалі розширились. Під контролю Росії перейшли не тільки країни Східної і частини Центральної Европи, які ніколи не були у складі клясичної Російської імперії, але й величезна кількість країн Азії, Африки і Латинської Америки. А з допомогою комуністичних партій, фінансованих з Москви, можна було ефективно шантажувати і більшість урядів Західньої Европи. І от у 1991 році завалилася чергова російська імперія. Здавалося б, це дало шанс самим росіянам нарешті побудувати нормальну, за міжнародними мірками, державу. Ні, росіяни знову взялись за те, що вони тільки й уміють робити, і що робили останні 500 років – за відбудову імперії.

Що бачимо після 1991 року? Чечня, Абхазія, Осетія, Придністровська республіка, а тепер вже і Україна...

Яким є військовий бюджет Росії сьогодні? У 2013 році – 91 млрд. дол. Чисельність збройних сил - 1.2 млн. осіб. Військові витрати Росії зросли у декілька разів саме з приходом Володимира Путіна на посаду прем'єр-міністра Росії. Зараз за військовими витратами Росія посідає третє місце у світі після Сполучених Штатів і Китаю. Маючи удесятеро менше населення, Росія тримає практично паритет у військових витратах з найбільшою за населенням країною світу – Китаєм. Це при тому, що валовий внутрішній продукт (ВВП) Росії у п'ятеро менший, ніж у Китаї. Військові витрати Сполучених Штатів, Західньої Европи і світу в цілому у 2013 році суттєво скоротились. Натомість військові витрати Китаю і Росії значно зросли.Показовим є військовий бюджет Росії на 2014 рік. Прямі військові статті заплановані обсягом у фантастичну для Росії суму 106 млрд. дол. (23 відс. бюджету або найвищий відсоток у світі). При цьому утаємничені статті бюджету вперше становлять ще 25 відс. Вони спрямовані на військові цілі. Іншими словами, сучасний військовий бюджет Росії – це бюджет військового часу. Довго втримати його на такому рівні неможливо. Висновок: Росія готується до великої війни, і ця війна – незабаром.

Яким є стан збройних сил України? Військовий бюджет в Україні у 2013 році становив ганебну для України суму: 1.8 млрд. дол. Це найменший військовий бюджет в Европі. Чисельний склад збройних сил – 180 тис. осіб. Отже, фінансування, що припадає на одного військовослужбовця в Україні, вдесятеро менше, ніж в Росії. Інакше колоніяльна адміністрація, що очолювала Україну у попередні роки, чинити і не могла. Розвал збройних сил України був одним з її завданням. Тобто з 1917 року ми нічого не навчились. Нинішня аґресія Росії проти України знову висвітила цю вразливу ділянку українського державного організму і нашого національного менталітету. За чотири роки президентства Віктор Янукович пограбував країну на 12 млрд. дол., що значно перевищує військовий бюджет України за ці ж роки. Це приблизно 2,500 дол., вкрадених у кожного українця.

Чи в Росії все так добре, що вона може дозволити собі безпрецедентні військові витрати? Там найбільша в світі кількість людей, що страждають від туберкульози, від СНІД, алькоголізму і наркоманії, одне з перших місць у світі за кількістю кримінальних убивств тощо. Росія – це країна безпрецедентно великої кількости невирішених соціяльних і національних проблем. Для відвернення уваги росіян від цих проблем В Путінові потрібна нова військова перемога.

Чи може він відступити? Думаю, що ні. Відступити – це проявити слабкість, якої росіяни не вибачають своїм імператорам.

Пам'ятаймо, що метою В. Путіна є не Крим, а вся Україна. Наступним кроком після „референдуму" в Криму буде намагання зірвати президентські вибори в Україні. Москві не потрібна леґітимна влада в Україні. Президент України у нього вже є у кишені. Час від часу він буде вискакувати звідти і кукурікати написану для нього у Крем-

(Закінчення на стор. 9)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Шукаємо нащадків Петра Чопика

Мене звати Петро Чопик. Родом я з села Помонята Івано-Франківської області. Народився 17 травня 1962 року. Мій дід – Петро Чопик, народжений приблизно 1895-1905 року. Під час Другої світової війни був поранений, госпіталізований та потрапив у зону військ США. Після цього він деякий час підтримував зв'язок з моїм батьком Михайлом Чопиком. Але в першій половині 1960-их років зв'язок обірвався, і звісток від мого діда не надходило.

В одному з листів дід писав, що в США в нього народились двоє дітей. Я та батько дуже б хотіли познайомитись з ними та їхніми нащадками. Пошуки в соціальних мережах не дали результатів. Але на сайті газети „Свобода" ми знайшли згадку про діда: 11 листопада 1952 року згадувалося, що П. Чопик виплатив певну грошей до Українського Народного Фонду.

Ми також припускаємо, що з метою уникнення політичних переслідувань з боку тоталітарного СРСР дід міг називати себе Миколою. Зокрема в інтернеті ми знайшли наступну інформацію: Nikolaj Chopyk, New York, Birth: May 22, 1895. Death: March 1, 1964, Age: 68, SSN 061-26-4657, що перегукується з інформацією, якою ми володіємо. Це дає нам можливість припускати, що це одна і та ж сама людина. Інформація про рідних цієї людини в інтернеті відсутня.

Було б нечемно з нашого боку обтяжувати Вас нашими проблемами та завдавати зайвого клопоту. Проте ми будемо дуже вдячними за будь-яку допомогу в пошуку рідних на іншому континенті. Просимо посприяти нам в цьому нелегкому питанні. Зі своєї сторони ми готові покрити грошові чи інтелектуальні витрати на одержання потрібної інформації. Наша адреса: Петро Чопик, вул. Костюшка, 14. кв. 6а, Львів, 79000 Ukraine. Електронна адреса: petrochopyk1962@gmail.com.

Петро Чопик,
адвокат, доктор права,
Львів

Вимагаємо змінити назви вулиць

Після відновлення української незалежности на початку 1990-их років в Житомирі багатьом вулицям і майданам були повернуті історичні назви, а також надані імена видатних особистостей з історії України. Працювала топонімічна комісія, яка проводила обговорення пропозицій за участю широких кіл громадськости, що давало можливість депутатам міської ради приймати відповідні рішення. Але, на жаль, справа з поверненням історичних назв не була завершена, і сьогодні, на 23-му році Незалежности, Житомир ще має вулиці Котовського, Якіра, Косіора, Гамарника, Войкова, Щорса, Мануїльського, Сабурова, Цюрупи та інших діячів російської комуністичної імперії, причетних до злочинів проти українців та української держави.

Націоналісти пропонують нові назви 20 вулиць Житомира, погоджені з осередками громадських організацій „Просвіти", „Порозуміння", Спілки ветеранів та місцевими краєзнавцями.

На сесії міської ради Житомира, яка відбулася 31 березня, активісти знову вимагали перейменування вулиць та майданів Житомира на вулиці Михайла Грушевського, Троянівську, Миколи Сціборського, Генріха Олішкевича, Коденка – давньої назви місцевости, Зодчих, Коростеньську, Міщанську, Чеська Крошня, Шпаковську, Санаторну та інші.

Питання щодо фінансових затрат, які начебто потягне за собою перейменування, на нашу думку, є надуманим. Зміна назви не є зміною нумерації та адреси, не вимагає від громадян, фізичних і юридичних осіб негайного внесення змін у документи. Зміни вносяться поступово, в міру необхідности, при внесенні змін або заміні документів, що виникають при зміні власника чи адреси.

Водночас ОУН підтримала ініціативу депутатів міської ради про перейменування вулиці Московської на вулицю „Небесної сотні".

Олександер Прищепа,
обласний провідник ОУН,
Житомир

Огляд листів з болем про долю України

У редакційній пошті переважають листи щодо подій в Україні, сповнені тривоги та болю за долю молодої держави. Два листи надіслав до „Свободи" **Святослав Караванський** з Дентону, Меріленд. У першому з них, „МЗС Росії розкриває карти", автор осуджує спроби уряду Росії втручатися у справу державного устрою України і вимагати її федералізції. Він пише: „Кремлівські мудрагелі вирішили: треба розбити Україну на ряд федеральних земель, які буде легше окупувати поодинці, повторивши досвід Кримської анексії". У „Відкритому листі до міністра закордонних справ України" С. Караванський радить міністрові звернутися до Генерального секретаря ООН з пропозиціями винести на загальні збори держав-членів ООН питання про усунення представників держави-аґресора з усіх керівних та відповідальних посад в міжнародному форумі держав, застосувати економічні санкції проти аґресора, а також ізолювати його від світу.

Велику статтю „Свобода від страху" надіслав **Аскольд Лозинський** з Ню-Йорку. Повертаючись до історії, автор розглядає ряд прорахунків у міжнародній політиці, котрі сприяли посиленню аґресивних намірів Росії. А. Лозинський пише: „Існує тільки один варіянт, який допоможе Україні. 28 країн-членів НАТО повинні активізуватися і запропонувати Україні прискорене членства в НАТО. Нинішній український прем'єр у приватній бесіді з представниками НАТО запросив такий розгляд. Україна є гідним і готовим кандидатом для НАТО. Громаді НАТО необхідно встояти і виправити помилки в Ялті та Букарешті. Коли стане НАТО на кордонах Росії, свобода від страху, чи радше страх може стати такою складовою переговорів, що навіть путінська Росія зрозуміє".

Йосиф Сірка з Торонто, у статті „Путін „переплюнув" Гітлера" досліджує паралелі у діях обох аґресорів, додає до Володимира Путіна його спільника Віктора Януковича іробить висновок: „Вже під час прес-конференції Януковича російські війська порушували кордони України з наміром змусити українців хоч один гелікоптер збити, або перестріляти російські спецпідрозділи в Криму, щоб мати причину на інвазію. Якщо „кремлівський Гітлер" використовує нацистську пропаґанду у захоплюванні чужих територій, то він повинен пригадати і кінець цієї ненажерливої ідеології. А скінчилося все у Нюрнберзі на справедливому суді".

Президент асоціації „Американці в обороні людських прав в Україні" **Божена Ольшанівська** з Нюарку, Ню-Джерзі, прислала копії листів в обороні України, які асоціяція вислала до Президента США Барака Обами, сенаторів Джона МакКейна, Корі Букера, Роберта Менендеса.

Мирослава Гаюк-Дмитріюк з 127-го Відділу УНСоюзу (Алексадндія, Вірджінія) написала два вірші про події у Києві – „Небесній сотні – слава!" і „Героєві Небесної сотні".„За тебе, Вкраїно, вони умирали, за тебе життя молоде віддали. Прощайте, герої Небесної сотні! Ви чесно за Неї лягли", – пише самодіяльна поетеса. Написала нові вірші про Україну також **Марія Лисобей** з Купер-Сіті, Фльорида.

Леса Храплива-Щур з Торонто переслала репортаж з Майдану Олександра Вівчарика, котрий вже був надрукований у „Свободі".

Дві вістки про події в Україні прислав **Юрій Тисенко** з Дніпропетровська, але звичайна пошта не встигає за життям, тому варто писати до редакції електронні листи.

Шановні дописувачі!
Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі DOC.
Не забудьте вказати Ваші ім'я та прізвище, адресу, число телефону, службову чи громадську посаду.

Тараса Шевченка...

(Закінчення зі стор. 1)

вих установ, численних священиків на чолі з Митрополитом Української Православної Церкви в США Антонієм і Єпископом Даниїлом, а також Української Католицької Церкви на чолі з Єпископом Павлом Хомницьким.

Україну представляли Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв з дружиною Наталею, Генеральний консул України в Ню-Йорку Ігор Сибіга, працівники дипломатичних служб України у США. Був також Постійний представник Казахстану в ООН, Посол Кайрат Абдрахманов, країна якого багато років була змушена приймати засланця Т. Шевченка і тепер береже найкращу пам'ять про нього.

На чолі делеґації ООН на святі були керівник Інформаційного центру ООН Маґер Насер, який вже багато років працює в ООН, а службу інформації очолює від 2006 року, а також заступник Генерального секретаря ООН у справах збереження життєздатности і безпеки Ноель Сінклер, який представляв Генерального секретаря ООН Бан Кі-Муна. Дипломати ще перебували під враженням сесії Генеральної асамблеї ООН з приводу загарбання Росією частини сусідньої України, яка щойно завершилася масовим осудом Генеральної асамблеї цього порушення міжнародного правопорядку.

Для Н. Сінклера проблема України була надто зрозумілою, тому що його рідна країна Ґаяна у південній Америці багато років перебувала у колоніяльній залежності спершу від Голяндії, потім – від Британії. У травні 1966 року Британська Ґвіяна проголосила незалежність, назвала себе Ґаяною. 750 тис. осіб її населення, серед якого переважають нащадки колишніх африканських рабів, у нелегких зусиллях будують демократичну державу. Зрозуміло, що виступи обох представників ООН були присвячені не лише Т. Шевченкові – борцеві проти політичного та національного гніту, а й сучасній ситуації, у яку потрапила Україна зі злої волі свого імперського сусіда. Але гості промовляли пізніше, а спершу Петро Фединський, який переклав „Кобзар" англійською мовою, а на святі провадив програмою, коментуючи кожну її частину, оголосив свято розпочатим.

П. Фединський народився у Пенсильванії, у сім'ї українських еміґрантів. Виріс у Клівленді, закінчив університет, працював в українському відділі „Голосу Америки". Перше повне видання „Кобзаря" англійською мовою перекладав чотири роки.

Чоловічий хор „Прометей" з Філядельфії під проводом Романа Кухарського заспівав „Реве та стогне Дніпр широкий". Після цього почалися промови. Крім згаданих гостей, говорили виконуючий обов'язки міністра закордонних справ України Андрій Дещиця (при його розповіді про героя Евромайдану Сергія Нігояна, який в останній час свого життя читав уривок з поеми Т. Шевченка „Кавказ", на екрані було показано відеосюжет з цієї трагічної миті), президент Українського Конґресового Комітету Америки Тамара Олексій, яка представляла також президента Світового Конґресу Українців (СКУ) Євгена Чолія, президент Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) Орися Сушко.

Маґер Насер з подарованою книгою.

У перервах між промовами П. Фединський представив, з показом прозірок на екрані, видання „Кобзаря" різних років, малярську спадщину Т. Шевченка (при показі прозірок з картинами, малюнками та ґравюрами Алла Куцевич грала на бандурі мелодії пісень до віршів Кобзаря), пам'ятники Т. Шевченкові у різних країнах.

Посол Ю. Сергеєв вручив М. Насерові великий том Володимира Недяка „Україна – козацька держава" для бібліотеки ім. Даґа Гамершельда в ООН (том на 1,216 сторінках містить 5,175 світлин і важить 9.5 кілограма), а П. Фединський подарував свій переклад „Кобзаря". У М. Насера тепер буде нагода познайомити з українським поетом трійко своїх дітей. Ірина Форостян з Музею Трипілля в Ню-Йорку розповіла мені: „Подарована книга про Україну дуже цінна, отримала премію Тараса Шевченка і тільки за пів року отримала п'ять нагород на книжкових виставках у Києві, Одесі, Львові, Москві, Франкфурті-на-Майні, Букарешті".

Знову вийшов хор „Прометей", цього разу з піснями „Сонце заходить, гори чорніють" (соліст Ігор Кушнір) та „Гей, злітали орлигайдамаки". Слово для доповіді про Т. Шевченка як борця за відновлення та утвердження української мови було надане д-рові Максимові Тарнавському з Торонто, канадському дослідникові української літератури, професорові університету.

Доповідь в ООН „Тарас Шевченко – борець за рідну мову, самовизначення народів, людські права і соціяльну справедливість" була присвячена Міжнародному дню рідної мови, який відзначали у світі 21 лютого, і тому на 27 лютого спершу призначали Шевченкове свято, але аґресія проти України змусила перенести його на місяць пізніше.

Мистецьку частину свята продовжив вокальний дует „Лісова пісня" – бандуристка А. Куцевич та солістка Людмила Грабовська виконали пісні „Зоре моя вечірняя", „У перетику ходила" і „Така її доля". Спів змінила декламація Шевченкових творів, з якою виступили Софійка Зєлик (вона читала твори українською мовою) і Ксеня Ференцевич (ті ж самі вірші прозвучали англійською мовою).

Брати Андрій, Ярко та Юрій Добрянські співали пісні „Ой, у полі могила", „Бандуристе, орле сизий" та „Ой, люлі-люлі, моя дитино".

З заключною промовою виступив Посол Ю. Сергеєв, який подякував усім гостям та учасникам за вшанування національного поета, зокрема радникові при Постійному представництві України в ООН Марті Кокольській та постійній представниці СФУЖО в ООН, голові святкового комітету Марті Кебало, які доклали багато зусиль для успішного проведення свята.

Хор „Прометей" заспівав „Заповіт", який присутні підтримали стоячи.

Свято організували СКУ та СФУЖО за підтримки Постійного представництва України при ООН. Спонзорували свято Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч" Ню-Йорк, Українська Американська федеральна кредитова спілка, Федеральна кредитова спілка СУМА Йонкерс, Українська національна федеральна кредитова спілка.

Фоторепортаж з святкування в ООН 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка буде вміщено в наступному числі.

Відбулися збори „Чорноморської Січі"

Омелян Твардовський

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – 22 лютого в приміщенні Українського Американського культурного центру Ню-Джерзі відбулися дворічні загальні збори Українського спортово-виховного товариства „Чорноморська Січ". Збори відкрив голова Омелян Твардовський, який нагадав, що відбуваються збори на 90-му році існування цього єдиного під сучасну пору січового осередку, який залишився активним з понад 60-ти, які існували на цьому континенті після Першої світової війни. О. Твардовський назвав членів, які відійшли у вічність у минулій каденції. Це довголітній голова товариства Мирон Стебельський, довголітня адміністраторка Спортової школи і ланкова плавання Марійка Бокало та визначний член і добродій товариства д-р Богдан Шебунчак. До вшанування їх хвилиною мовчанки включено теж полеглих на київському Майдані від злочинних вбивців – слуг диктатора Віктора Януковича.

Дальше ведення зборів перебрала вибрана президія в складі Била Вінсента (голова), Дарії Вінсент (секретарка) і Богдана Куцини (член).

Були заслухані звіти членів управи – секретарки Каті Куцини, фінансового секретаря Б. Вінсента, провідників ланок Микола Гординського Б. Куцини – тренера першої дружини копаного м'яча ,Таїси Бокало – плавання, Олеся Гладкого – відбиванки. Останнім підсумковий звіт подав голова і пресовий референт – О. Твардовський, який подякував усім звітодавцям, які протягом каденції з ентузіяз-

(Закінчення на стор. 9)

Активи кредитівки...

(Закінчення зі стор. 1)

їни в Ню-Йорку Ігор Сибіга, оо. Бернард Панчук та Юрій Базилевський, колишні та нинішні провідники кооперативи. На зборах побувала консул України Олена Брежнєва.

На пропозицію задавати запитання щодо звітів відгукнувся лише Мирон Гнатейко. Звіти дістали одноголосне схвалення. Опісля почалися виступи, які розпочав Владика В. Лостен, котрий передав вітання і подяку від Єпископа Павла Хомницького за допомогу громаді.

Посол Ю. Сергеєв подякував за запрошення на збори і висловив радість з приводу єдности кооперативи, якої, на жаль, ще бракує Україні. Свою промову він закінчив ствердженням, що Бог почує український народ і дасть визволення від лиха. „За нами світ, за нами правда!" – проголосив Посол Ю. Сергеєв під оплески залі.

Генеральний консул І. Сибіга відзначив успіхи кооперативи і подякував за допомогу в українських справах, зокрема за участь у проведенні на Союзівці щорічних зустрічей родин з адоптованими українськими дітьми. „У цьому заслуговує на подяку також Український Народний Союз на чолі з Стефаном Качараєм", – підкреслив він. „Україна оточена ворожим військом, – сказав І. Сибіга. – Ми не знаємо, чого ще очікувати від Президента Росії Володимира Путіна, але разом ми здобудемо правду. Усі країни світу визнали, що Україна постраждала від аґресії з боку Росії. Американський уряд та Евросоюз не забарилися з допомогою Україні, але від нас залежить, щоб ця допомога була прозоро використана на розвиток економіки, щоб не було втрачено, не було вкрадено жодного доляра". І знову були тривалі оплески залі.

Промовляли голова Ради директорів кредитівки СУМ в Йонкерсі Андрій Горбачевський, голова Ради директорів Української національної федеральної кооперативи Степан Качурак, Ярослав Федун з кооперативи в Ню-Джерзі. (Він пригадав промову Патріярха Йосифа Сліпого в Ню-Джерзі, який висловив надію, що народ досягне самостійности, а тепер це сталося. Промовець подякував Ю. Сергеєву за вірність народові і передав йому та Романові Кизикові стрічки з Майдану 2004 року.) Виступили Олег Лопатинський з Об'єднання українців Америки „Самопоміч", голова відділу цього об'єднання в Ню-Йорку Наталя Дума. Було оголошено, що привіти надіслали Централя українських кооператив Америки та Світова кооперативна рада.

У президії зборів Генеральний консул України в Ню-Йорку Ігор Сибіга (ліворуч) і Посол Юрій Сергеєв. (Фото: Левко Хмельковський)

На пропозицію номінаційної комісії (голова Любомир Зєлик) до Ради директорів ще на три роки обрані Катерина Попович, Ірена Чабан та Марко Бах.

Потім була надана можливість висловити пропозиції, зауваження та побажання, якою скористалися головний редактор газети „Nova газета" Валентин Лабунський, Олександер Кузьма з Фундації Українського Католицького Університету, котрий представив гостя з України, викладача університету Василя Матяшовського. Гість розповів про Евромайдан, учасником якого він був 27 днів. Промовляли Михайло Миндюк – один з організаторів першого молитовного з'їзду молоді „Чисті серця", у якому брали участь 115 осіб, Наталя Грешко з спільноти „Матері у молитві" при церкві св. Юра, голова хору „Думка" Павло Літепло (сам хор цього дня перебував в Брукліні з благодійним концертом на користь потерпілих на Евромайдані), Олена Сідлович – виконавчий директор Українського Інституту Америки, голова Центру української культури в Гантері Наталка Соневицька (вона прочитала свою „Оду до Самопомочі"), Марія Пришляк з Українського Вільного Університету, Марта Кебало з представництва СФУЖО при ООН, Вірляна Ткач з Мистецької групи „Яра", директор Українського музею в Ню-Йорку Марія Шуст, голова Союзу Українок Америки Мар'яна Заяць, Богдан Качор з Світової ліги українських політв'язнів, керівник мистецької студії при УККА Василь Барабаш, Микола Галів – від імені НТШ у Львові, Народний артист України Іван Бернацький (він сповістив про показ українських строїв, що має відбутися 4 травня), керівник хору при церкви св. Юра Анна Бачинська.

На завершення о. Ю. Базилевський промовив молитву, а Владика В. Лостен благословив зібраних у залі.

На зборах кредитівки у залі Академії св. Юра.

Відбулися збори...

(Закінчення зі стор. 8)

мом жертвенно працювали, завдяки чому осередок вправно проводив програми в ділянці фізичної культури і спорту протягом літа у Спортовій школі на Союзівці та у новововідкритому спортовому садочку в Гантері, Ню-Йорк. В часі зимових місяців вишкільні програми проводилися у спортовій залі Українського культурного центру у Випані.

Висліди тієї праці гідно позначилися на осягах січовиків у різнородних змаганнях. Виступаючи у презентації копаного м'яча УСЦАК-Схід („Червоні") 10 змагунів під проводом тренера Б. Куцини вдруге за порядком здобули трофей чемпіонів української діяспори. Збірна юнацтва на Українських спортових іграх молоді здобула найбільшу кількість золотих медалів. Плавацька дружина уже тривалий час посідає провідництво у щорічних плавацьких змаганнях Української спортової централі Америки і Канади і в у минулих роках здобула рекордову кількість медалів. Дівоча відбиванкова дружина (16-річні) уже почала здобувати звання чемпіонок в американських відбиванкових турнірах. Ростуть і розвиваються дружини юнаків. На зборах значну увагу присвячено справі нової посілости у Рендолфі, де досі інвестовано понад 500 тис. дол.

Номінаційна комісія у складі О. Гладкого, Д. Вінсент і Юрія Юркевича подали кандидатів до управи Товариства. Більшістю голосів були обрані: О. Твардовський – голова, Д. Вінсент –заступниця, Гриць Сергіїв – другий заступник, К. Куцина – секретарка, Б. Вінсент – фінансовий секретар, Ярослав Твардовський – асистент фінансового секретаря, О. Твардовський – пресовий референт (українська мова), Матвій Дубас – пресовий референт (англійська мова), Дарія Твардовська-Вінсент – імпрезова референтка, Андрій Панас і Орест Пенцак – члени, М. Гординський – ланковий копаного м'яча, Юрій Юркевич – копаний м'яч (юнацтво), Олесь Гладкий – ланковий відбиванки (юначки), Адріян Стасюк – відбиванка (юнаки), Браєн Томко – відбиванка (чоловіли), Т. Бокало – плавання, Олег Слупчинський, Михайло Завадівський – ґольф. Контрольна комісія: Микола Костолік, д-р Володимир Бакун, Олег Салевич. Товариський суд: Б. Томко, М. Дубас.

Морок над...

(Закінчення зі стор. 6)

лі промову. Зірвати президентські вибори можна лише подальшою дестабілізацією ситуації в Україні або хоча б у деяких її областях.

Росії завжди була потрібна українська земля, але без українців. Голодомор 1932-1933 років неспростовно засвідчив це. Проте сьогодні Москві, у зв'язку з її ґльобальними імперськими плянами, потрібна не тільки зброя, але і багато гарматного м'яса. Українці є для В. Путіна тим бажаним гарматним м'ясом. Складаючи лише 20 відс. населення Радянського Союзу, вони становили 33 відс. вояків в афганській війні. Москва пам'ятає, що вони добре воюють і за чужого царя на чужій війні, і їх не жаль...

Роки, віддані Народному Рухові були найкращими моїми роками – роками повноти життя. Свій іменний партійний квиток ч. 56, підписаний особисто В'ячеславом Чорноволом, я досі зберігаю як найдорожчу згадку про ті часи. Пройшовши кадрову школу Руху і відповідний ідеологічний вишкіл, я зформував для себе такі засадничі світоглядні принципи:

Сполучені Штати Америки – це найвище досягнення людської цивілізації і головний ґарант нашої незалежности.

Росіяни не є нашими братами. Це в усіх своїх проявах зовсім інший народ, що становить небезпеку і для нашої держави, і для нашого народу. Голодомор 1932-1933 років, який вони так і не визнали, не був випадковістю. Не був випадковістю на чолі Радянського Союзу і серійний убивця всіх часів і народів, визнаний судом незалежної Української держави катом українського народу, Йосиф Сталін.

Майбутнє України – це Европа. Але слід пам'ятати слова нашого великого провідника – Степана Бандери: „Як визвольна, так і оборонна самостійність України в основі своїй має спиратись на власні українські сили, на власну боротьбу і постійну готовність до самооборони". Ці слова були епіграфом до газети „Рух", яку я видавав у середині 1990-их років на Одещині. Вони мають бути епіграфом і для будь-якої політичної програми щодо майбутнього України. Морок над Україною повинен розвіятися назавжди.

Валерій Швець – доктор фізико-математичних наук, професор.

Одеса

ДО 200-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В усьому світі вшанували Тараса Шевченка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Доповідає академік Леонід Рудницький.

6 березня Релігійне товариство українців-католиків „Свята Софія" та Осередок праці Наукового Товариства ім. Шевченка вшанували пам'ять Тараса Шевченка з нагоди 200-ліття від дня народження, та Патріярха Йосифа Сліпого в 30-ті роковини відходу у вічність. Присутні заслухали доповідь д-ра Ірини Іванкович, яка проаналізувала вплив Кобзаря на формування національно-християнського світогляду Й. Сліпого.

Того ж вечора академік Леонід Рудницький презентував книжку „Серця живе джерело. Антологія поезій, присвячених Блаженнішому Патріярху Йосифу Сліпому", яка побачила світ наприкінці 2013 року в Івано-Франківську з нагоди 50-ліття звільнення з неволі цього Ісповідника віри. Видання є третім, доповненим і виправленим, у якому зібрано й запропоновано читачам усе найкраще з поетичного доробку 19 авторів, серед яких – Зоя Когут, Євген Іванків, Леся Храплива-Щур, Роман Завадович, Леонід Полтава, Василь Прийма, Анна Максимович, Богдан Стефанишин та інші.

Упорядниками книги є Л. Рудницький та директор Інституту філології Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника д-р Степан Хороб. У книжці також вміщено ґрунтовну статтю І. Іванкович „Літературні виднокола Патріярха Йосифа Сліпого", а ціле видання збагачено репродукціями картин відомого мистця діяспори Юрія Гури. Антологію видано за сприяння Товариства „Свята Софія", а її презентацію супроводжував перегляд прозірок.

Товариство „Свята Софія"

КІРОВОГРАД

Світлана Орел

Під час традиційних урочистостей 9 березня в академічному музично-драматичному театрі ім. Марка Кропивницького заля на одному подиху сприймала гостропубліцистичний виступ голови обласної організації Спілки письменників України Василя Бондаря про застереження Шевченка, які й досі лишаються актуальними.

На піднесенні пройшов тематичний концерт у обласній філармонії та зібрання громадськости 9 березня біля пам'ятника поетові на центральній площі міста, яка тепер носить назву Героїв Майдану. Промови нікого не втомлювали,поетичні виступи молоді та дітей сприймалися з надією та піднесенням. Чоловіче тріо з приміського села Соколівки чудово виконувало запальні українські пісні.

Відзначення Шевченкового ювілею у Кіровограді не завершене. У Кіровоградському педагогічному університеті відбудеться свято сучасної молодіжної музики „Шевченко-фест". Кіровоградці також візьмуть участь у презентації книги Юрія Матівоса „Тарасові шляхи Прингулля", у якій відомий краєзнавець розповідає про безліч ниток, які пов'язують Т. Шевченка з цим краєм.

МИРГОРОД, Полтавська область

Анатолій Сазанський

9 березня біля пам'ятника Тарасові Шевчнкові зібралось велика сила людей. У час воєнної загрози, що нависла над Україною з боку московського імперіялізму, Т. Шевченкознову об'єднав народ. До нього знову йшли за порадою, як до батька. Знову над площею лунали Шевченкові слова: „Борітеся – поборете! Вам Бог помагає!".

На майдані у Миргороді. (Фото: Анатолій Сазанський)

РІВНЕ

Євген Цимбалюк

25 років поспіль в області передається Шевченківська естафета – від району до району саме тими теренами, якими проходив Тарас Шевченко 1846 року.

Цього року почалося свято 6 березня в Острозі з Кобзаревого слова, коли на міській площі відбулося масове читання творів поета. У будинку культури відбулося літературно-мистецьке свято. Слово про генія українського народу виголосили Петро Кралюк, Степан Бабій, Євген Цимбалюк, Олексій Заворотній.

А біля пам'ятника Т. Шевченкові, до якого лягли вінки та квіти, виступили письменники Микола та Юрій Берези, Микола Тимчак, Неоніла Диб'як, Ростислав Слободенюк, Ірина Мельник, Василь Басараб, Олесь Ундір.

Цікавим був концерт, участь у якому взяли виконавці з Острозького, Гощанського та Здолбунівського районів. Народні майстри показали виставку художніх виробів на тему Шевченкіяни. Шевченківську естафету передано до Гощанського району.

Оригінальний портрет Т. Шевченка створили у Рівному і встановили на Майдані Незалежности. У мозаїці площею становить 16 квадратних метрів, використано майже 1,500 фотографій мешканців міста.

Письменники з Рівненської області разом з організаторами урочистостей біля пам'ятника Тарасові Шевченкові в Острозі. (Фото: Євген Цимбалюк)

ОСТРОГ, Рівненська область

Юлія Яручик

У Національному університеті „Острозька академія" 9 березня відзначили 200-річчя Тараса Шевченка. Була відслужена літія у храмі преподобного Федора Острозького.

Під час літії о. Василь Жуковський подав чимало прикладів, які свідчать про глибоку віру поета в Бога. Ректор академії Ігор Пасічник запропонував присутнім разом продеклямувати вірш „І мертвим, і живим", у якому подано ключові патріотичні настанови Т. Шевченка українському народові.

У художній ґалерії відкрилася експозиція „Ілюстратори Кобзаря". Краєзнавець Микола Бендюк зібрав унікальну колекцію „Кобзарів", яка налічує понад 200 книг. У головному корпусі університету відкрили авдиторію, присвячену великому поетові. Цікаві експонати, пов'язані з життям Т. Шевченка, потрапили в академію за сприяння літературознавця Миколи Жулинського.

Відкриття виставки „Ілюстратори Кобзаря". (Фото: Мар'яна Сінчук)

ДО 200-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ТЕРНОПІЛЬ

Наталя Бойко

5 березня у Тернопільському національному економічному університеті відбулась Міжнародна науково-практична конференція „Тарас Шевченко і сучасна національна освіта". З вітанням до учасників конференції звернувся ректор університету д-р Андрій Крисоватий.

Конференція розглянула теми: „Шевченкознавство та українотворення", „Творчість Т. Шевченка і національна культура", „Психолого-педагогічні погляди і життєвий шлях Т. Шевченка".

Серед учасників конференції були науковці з Канади, Польщі, Казахстану, США, Білорусі та з Києва, Харкова, Одеси, Івано-Франківська, Кам'янця-Подільського, Вінниці, Чернівців, Запоріжжя, Корсунь-Шевченківського, Тернополя, Бережан.

Учасники конференції у Тернополі. (Фото: Наталя Бойко)

ПАВЛОДАР, Казахстан

Михайло Голованчук

Товариство української культури ім. Тараса Шевченка разом з секретаріятом обласної Асамблеї народу Казахстану розробило річни цикл заходів, присвячених 200-річчю Т. Шевченка під гаслом „Шевченкіяна крокує Надіртишшям". У школах та навчальних закладах області проведено „Шевченківські лекції", в бібліотеках розгорнуті книжкові виставки з творами Т. Шевченка та творами про нього, у більшості цих закладів відбулися конкурси декляматорів українською, казахською, та російською мовами, літературно-музичні програми.

На початку березня в етері обласного радіо вийшла радіопрограма „Українська родина" з розповідю про шляхи Кобзаря та піснями на його вірші. У світлиці товариства влаштовано книжкову виставу, щосуботи показують документальні та художні відеофільми на честь Кобзаря. В художніх школах оголошено конкурси на найкращий малюнок з Шевченківської тематики.

Вершиною Шевченківського свята став день його народження 9 березня. У Палаці культури ім. Єстая відбулася літературно-музична програма „І мене в сім'ї великій". З вітальним словом до присутніх звернувся Заслужений працівник культури України, голова місцевої української громади Михайло Парипса. Хвилиною мовчання, стоячи, пом'янули героїв Евромайдану. Привітав учасників свята заступник голови Асамблеї народу Казахстану Сесємбай Жетписбаєв.

У концертній залі лунали пісні на слова Т. Шевченка. Виступили Народний хор українського товариства разом з молодіжним ансамблем бандуристів „Чарівні струни", переможці конкурсів декляматорів вокальні дитячі гурти „Барвінок", „Веселка", молодіжні гурти „Калинове намисто", „Світанок", хореографічний колектив „Ми веселі українці". Вдало вели программу Денис Богдан та Вікторія Яроша.

Дівчата з молодіжного гурту „Чорнобривці" присвятили ювілярові казахську пісню „Отан-ана".

Заключним акордом програми стала пісня павлодарських авторів, поета Михайла Гапона і композитора Олега Ленького „Тарасова мова і пісня", яку заспівав зведений хор з 57 виконавців.

Концерт підготували Галина Григоріяді, Світлана Дяченко, Юлія Єфимова за сценарієм М. Парипси.

Учасники Шевченкового свята в Павлодарі. (Фото: Рустем Кайдаров)

ОДЕСА

Сергій Горицвіт

Жителі селища Цебрикове встановили народний пам'ятник Тарасові Шевченкові на місці зруйнованого ними монумента Володимира Леніна. Гроші на виготовлення погруддя Кобзаря люди зібрали всією громадою.

Перший заступник голови правління Одеського обласного відділення Українського фонду культури, почесний член Національної спілки краєзнавців, Заслужений працівник культури УкраїниТарас Максим'юк запропонував відкрити у місті Український культурологічний музейно-виставковий центр „Тарасів дім" на основі його унікальної колекції, яку він збирає вже 50 років. Нині вона відома широким науковим і музейним колам, спільноті краєзнавців, шанувальникам раритетів, бібліографам.

Його збірка багата на прижиттєві видання творів Т. Шевченка, твори живопису, графіки, скульптури, кераміки, поштові листівки й марки, фотографії, медалі, плякати. Музейний комплекс може бути самостійною філією художнього чи історико-краєзнавчого музеїв Одеси, але обласна влада наразі не дала згоди на цей проєкт. Експонати зберігаються у різних місцях Одеси.

САВТ-БАВНД-Брук, Ню-Джерзі

Ілона Довган

23 березня 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка об'єднало українців у Культурному центрі Митрополії Української Православної Церкви в США. Концерт, присвячений цій події, відбувся за сприяння Консисторії УПЦ в США та ініціятивою Історико-наукового центру Ню-Джерзі.

Програма розпочалася привітанням Наталії Гончаренко-Андрець, котра є куратором музею ім. Патріярха Мстислава при Науково-освітньому комплексі УПЦ в США, та презентацією „Шевченко – митець", яка ще раз нагадала всім нам про життєвий та творчий шлях письменника.

Після цього пролунала пісня-молитва „Боже Великий, Єдиний", яку виконав ансамбль „Промінь" разом з усіма присутніми в залі. Митрополит Антоній виголосив молитву за Україну.

Гостем концерту був поет-есеїст Василь Махно, який говорив про Т. Шевченка в сучасному світі і прочитав свій власний вірш, в якому провів паралель між епохою Т. Шевченка та сучасним Майданом.

Поет-есеїст Василь Махно.

У святковій програмі взяли участь вокальний ансамбль „Промінь" під керівництвом Богдани Волянської, хор „Дзвін" під керівництвом Нестора Кизимишина, а також вокальний ансамбль „Доміне" з Івано-Франківська під керівництвом о. Віталія Мулярчука. Ці колективи виконали найкращі Шевченкові твори, покладені на музику.

Вірші поета пролунали у виконанні Світлани Махно, Христини та Василя Слупських, учнів Школи українознавства при церкві-пам'ятнику св. Андрія. Бандуристка та вокалістка Оксана Телепко виконала „Плач Ярославни" Т. Шевченка та інші його твори.

На завершення Єпископ Даниїл запропонував всім взятися за руки, створити своєрідний ланцюг єднання з Україною і спільно помолитися до Всевишнього за мир і волю українського народу та єдність України.

Виступає хор „Дзвін" під керівництвом Нестора Кизимишина. (Фото: УПЦ в США)

Вісті Фундації імені Івана Багряного
Квітень 2014 року, ч. 163

Пізнання Івана Багряного триває

Нижче вміщено продовження вступного слова Івана Дзюби до двох книг „Іван Багряний: нове й маловідоме – есеї, документи, листи, спогади, нотатки і факти", які видало видавництво „Смолоскип", а зібрав і впорядкував ці книги Олександер Шугай – поет, прозаїк, есеїст і перекладач. Він є автором багатьох книг, зокрема роману-дослідження „Іван Багряний або Через терни Гетсиманського саду", збірок творів І. Багряного „Під знаком Скорпіона", „До Ворскли по рибу" та видавцем двотомника „Вибрані твори Івана Багряного".

Вступне слово до двох книг написав І. Дзюба – критик, літературознавець, культуролог і академік Національної Академії Наук України. Він був головною постаттю руху шістдесятників, став автором багатьох книг, які перекладені на різні мови. Деякі з його книг вийшли друком при фінансовій допомозі Фундації ім. І. Багряного.

(Продовження з ч. 11)

Одним із найбільших „оптимістів" і був І. Багряний. У книзі зібрано величезний матеріял про його бурхливу політичну діяльність – створення Української Революційно-Демократичної Партії; організацію видання газети „Українські вісті", що стала на кілька десятиліть трибуною вільної думки й літописом боротьби, згуртувавши навколо себе значну частину політично й культурно активної еміґрації; діяльність в УНРаді, до керівництва в якій був запрошений з огляду на здобуту ним репутацію розважливого політика, зорієнтованого на національну консолідацію. І водночас він, бувши вже визнаним письменником, знаходить сили для продовження плідної літературної творчости, що побільшувала його авторитет і зміцнювала духовний тонус українського еміґраційного життя, вносячи в нього нові ідеї й естетичні цінності. Численні відгуки в пресі, статті компетентних літературознавців і критиків, голоси читачів, зібрані О. Шугаєм (почасти ним відшукані в напівзабутій періодиці) й опубліковані в книзі, підтверджують це.

Особливий інтерес являють здебільше невідомі в Україні публікації закордонної преси.

У книзі подано багатющу інформацію про перебування І. Багряного в різних країнах поселення нашої діяспори (зокрема пів року у США, де він розгорнув свою роботу). Звісно ж, це не були туристичні поїздки – попри далеко не кращий стан здоров'я, він виявляв дивовижну енерґію в пропаґанді своїх поглядів, у зміцненні УРДП, у популяризації „Українських вістей", у консолідації демократичних кіл української діяспори. Це було дуже нелегко, особливо з огляду на крайню ворожість до нього рутинної ультранаціоналістичної когорти. Ця ворожість нерідко виливалася в хуліганські дії як проти самого І. Багряного, так і проти його спільників та редакції „Українських вістей". Але, може, менше відомо, що в оборону І. Багряного та „Українських вістей" ставали не лише їхні ідейні симпатики та окремі незалежні інтелектуали, а й окремі громадські та культурні організації, що дотримувалися принципів толерантности. Деякі документи такого роду наведені в книзі. Однак, більше було голосів недоброзичливих або й ворожих, не бракувало наклепів і провокацій.

З-поміж принципових ідей І. Багряного як політичного мислителя дві викликали особливо бурхливу й переважно неґативну реакцію серед значної частини української еміґрації, що ми бачимо і в багатьох матеріялах цього видання, та й досі вони стають предметом неоднозначних інтерпретацій.

Перша – ідея про історичну безперспективність вузько „філологічного" патріотизму, на зміну якому має прийти патріотизм „територіяльний". Багатьма це було сприйнято як зневаження чинника рідної мови – основної ознаки національної самобутности – і, отже, вихолощення самого патріотизму, підміна його чимось формальним і аморфним. Тим часом І. Багряний вкладав у цю ідею зовсім інший зміст. Він мав на увазі, що в боротьбі за Україну головне – повалення більшовизму, здобуття свободи, тож боротьба ця далеко не зводиться до „філологічного" аспекту (і гуманітарного взагалі), що самими тільки мовними гаслами (якими режим уміє, в разі потреби, маніпулювати), не можна підняти весь народ (тим більше, коли ті гасла абсолютизують, коли ними оперують грубо, відштовхуючи можливих спільників).

На його думку, трудовий український люд не сприймає і не сприйме ніколи того, що він називав „расовим націоналізмом", який здатен лише розпалювати міжнаціональні порахунки, але водночас він був і є сприйнятливий до соціяльної і національної свободи, до справедливости, не любить гніту, прагне добробуту і людських умов життя, хоче бути таким, як і інші народи. Саме на цій широкій основі можливе об'єднання всього народу, в тому числі й представників неукраїнських етносів, для боротьби за визволення від більшовицької тиранії, за створення української держави, яка забезпечить (так він цю державу уявляв) соціяльні, політичні, культурні, мовні та інші інтереси людей. Головне спільне завдання, вважав І. Багряний, – визволення від російсько-більшовицького панування, бо тільки тоді стане можливим і здійснення інших завдань.

Ця ідея вписувалася в загальну концепцію І. Багряного: пошук об'єднавчих моментів, солідарної позиції всіх українських сил в еміґрації як прообразу можливої співпраці в майбутній вільній Україні. Але з цим не могли змиритися ті, хто мислив категоріями минулого, хто нав'язував еміґрації свій догматизм і авторитаризм, зокрема прихильники так званого „блискучого відокремлення", тобто „чистоти" націоналістичної ідеї та свого верховенства над недозрілою масою – в ізоляції від ворожих впливів. І. Багряний, на їхню думку, розкладав еміґрацію, отож був для них ворогом номер один.

Друга „провокативна" ідея, щільно пов'язана з приблизно описаною вище, стосувалася, сказати б, „людського фактора", на який можна було б розраховувати у творенні майбутньої України. Де джерела оновлення, де виростають його кадри? На це кардинальне запитання І. Багряний давав приголомшливу для багатьох відповідь: у кадрах радянської ж людности, почасти партії, а насамперед комсомолу і молоді взагалі. Тут І. Багряний виглядав у кращому разі як фантазер, а в гіршому давав додаткові арґументи тим, хто оголошував його людиною, ворожою українству, мало не більшовицьким аґентом.

Далеко не всі в еміґрації схильні були сповідувати його принцип опертя на власні сили, на пробудження мас у самій Україні. Багато хто перебільшував „силові" можливості самої еміґрації, жив ілюзіями про визвольний похід на батьківщину, покладав надії (хоча, зрештою, й сміховинні) на рішуче втручання „західних демократій" тощо.

Власне, гострота полемічних виступів І. Багряного проти багатьох стереотипів еміґраційного націоналізму зумовлена була тим, що він бачив трагічну відірваність цих стереотипів від реальності, їхній безплідний догматизм. Але і його опоненти не залишалися в боргу – не лише в розумінні „арґументів" фізичного порядку (це був, як ми вже бачили, їхній безумовний пріоритет і ексклюзив), а й у політичній риториці та очорнюванні. Його звинувачували у спробах дезорієнтації та деморалізації українського визвольного руху, позбавлення його ідеологічного стрижня, контрабанді „совєтщини" тощо.

Пам'ятаймо, що ця конфронтація всередині українського руху діялася більш як півстоліття тому, з усіма ознаками того вже ментально давнього часу. Змінився світ, змінилася Україна. Вона здобула державну незалежність, але політичне, соціяльне й національно-культурне наповнення та перспективи її державности викликають, скажемо, різночитання.

Тож із відстані історичного часу та з погляду колізій сучасности спробуємо бодай дуже загально оцінити резони різних сторін ворогування (подекуди просто шаленого). Хто мав рацію (або більше рації): І. Багряний та його друзі й сподвижники чи недруги й супротивники?

Українські політики й керманичі та їхні завзятці не схильні визнавати свої помилки й омани – здається, не помічено в історії такої традиції (хібащо Юрась Хмельниченко, програвши все, що міг, пішов з покутою в монастир, але його смиренний приклад десь загубився, і пізніші невдахи все робили, щоб зашкодити своїм наступникам). Тож можна не сумніватися, що більшість із діячів тієї доби і нині знаходила б у розвитку подій арґументи на користь власної правоти.

Але можна подивитися на незакінчене ворогування трохи збоку, виходячи із закінчених об'єктивних фактів. Отже, звернімося до отих двох найбільш „провокативних" ідей І. Багряного.

Майже очевидним здається те, що справдилося передбачення І. Багряного про „територіяльний патріотизм", який об'єднав Україну в боротьбі за незалежність. Але по суті формулу „територіяльний патріотизм" доводиться вважати термінологічно умовною, оскільки він мав досить широкий політичний, соціяльно-економічний, господарський, культурно-мовний і етичний зміст (дуже коротко нагадую: дисгармонія між високим офіційним статусом республіки та її фактичною політичною безправністю; економічний застій і низький рівень життя народу, що породжувало глибоке невдоволення; незбалансованість господарських відносин, примусова господарська підпорядкованість України інтересам і розрахункам московського центру, очевидна експлуатація її природних і людських ресурсів задля імперських амбіцій Москви; адміністративна, культурна і мовна русифікація, дедалі одвертіше зазіхання на національну ідентичність і відповідно свідоме чи несвідоме приниження українського імені).

(Закінчення в наступному випуску)

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні цілі такі організації та особи: **300 дол.** – **Українська євангельська церква** в місті Юніон, Ню-Джерзі для журналу „Бористен" в Дніпропетровську, **100 дол.**– **Федора Єфименко**; **50 дол.** – **Володимир Григоренко** в пам'ять його батька Василя Григоренка.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами в цей тяжкий час в Україні, коли Росія накладає свою лапу на територію України. Україна потребує дальшого пробудження, знати свою історію й бути уважною при виборі президента, бо на попередніх вибрах президентом став зрадник українського народу Віктор Янукович, який наказував убивати на Майдані Києва мирних протестувальників.

Дописи і листи
до Фундації ім. Івана Багряного,
членські внески і пожертви
просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967

Сторінку редагує Олексій Коновал

НТШ-А відзначило...

(Закінчення зі стор. 3)

тів у галузі саме образотворчої шевченкіяни. Лише у 2013 році видано 10-ий і 11-ий томи, а 12-й том пішов до друку буквально минулого тижня. Таке становище відбиває загальний стан речей у виданні українських клясиків. Адже за малими винятками читач і досі майже не має по-справжньому повних видань літературної спадщини українських письменників XIX-XX ст.

Далі д-р Г. Грабович зупинився також і на труднощах з виданням „Шеченківської енциклопедії в 6 томах“ (Київ, 2012-2014): перші три томи побачили світ у минулому році, тоді як верстка наступних томів вичитувалася у дні, коли перед вікнами Національної Академії Наук у Києві на вулиці Михайла Грушевського буквально „ревіли гармати“, ядучий дим від палаючих шин проникав до книгосховищ та рукописних фондів Інституту літератури ім. Т. Шевченка. Самовіддана праця українських літературознавців заслуговує найвищого признання, – наголосив президент НТШ-А.

У подальшій частині доповіді д-р Г. Грабович зупинився на питанні націософської парадигми, з погляду якої багато українців підходять до поетичних творів Кобзаря, сприймаючи їх через призму своїх політичних переконань. При цьому, за словами доповідача, часто має місце своєрідний „перенаголос“, оскільки, на його переконання, національні мотиви у творчості Т. Шевченка справді дуже важливі, а проте – не визначальні. Т. Шевченко набагато ширший,святою для нього є цілість людська, не так політичне явище, як своєрідний sacrum, – ствердив він. Поет стоїть вище та глибше від політичних явищ, його творчість не є сурогатом політичного мислення. У цьому зв’язку доповідач подав свої думки щодо останніх шевченкознавчих праць Івана Дзюби, Юрія Барабаша, Євгена Нахліка.

Не менш цікавими були спостереження вченого стосовно неповноти наших знань про деталі життєвого шляху, біографії Т. Шевченка, особливо в роки перед викупом з кріпацької неволі та під час заслання. Про обставини життя поета багато знаємо з автобіографічної повісти „Художник“, а проте, як і будь-який інший літературний твір, ця повість не вільна від художніх засобів зміщення та перенесення як „топосів“, так і „хроносів“, – зазначив д-р Г. Грабович. На завершення доповідач присвятив увагу питанню „десакралізації“ постаті Т. Шевченка та впливові ринкових чинників на тематику і якість науково-популярних видань, присвячених поетові. В умовах, коли Національна Академія Наук України все ще залишається незреформованою і в окремих застиглих рисах зберігає „сталінський профіль“, ювілейні видання та публікації НТШ-А в умовах свободи діяння загалом мають належний рівень, зустрічають добрі відгуки і служать моделем для нашої подальшої праці, – зробив остаточний висновок д-р Г. Грабович.

„Двохсотрічний ювілей великого Генія нашої нації Тараса Шевченка ми відзначаємо не лише як чергову річницю найвеличнішого українського поета, мистця, а й водночас як свято національного відродження українського народу“,– сказав у заключній доповіді д-р А. Кіпа.Постать Тараса Шевченка цілком закономірно є душею української нації. „Кобзар“ поета близький кожній людині, бо у цій книзі – любов до батьківської землі, повага до свого народу, гордість за героїчне минуле. Підтвердженням цьому є його духовна присутність на Евромайдані у Києві, де один із героїв Небесної сотні – 18-річний Сергій Нігоян, вірменин за національністю, читає рядки з Шевченкового „Кавказу“ незадовго до своєї загибелі за Україну, за її волю, – наголосив д-р А. Кіпа.

Далі президент УВАН згадав про відродження незаанґажованих шевченківських досліджень спочатку в таборах Ді-Пі, а згодом у місцях найбільшого поселення еміґрантів, зокрема в США. Це сталося після розгрому української науки в 1930-их роках у СРСР та після закінчення другої світової війни. Винятковою була в цьому роля Інституту Шевченкознавства, створеного у березні 1948 року на третій щорічній конференції УВАН та відновленого рішенням Управи УВАН на початку 2012 року. При самих початках діяльність Інституту скеровувалася його директором – відомим шевченкознавцем Володимиром Міяковським, визначними вченими-літературознавцями Володимиром Дорошенком, Петром Одарченком, Леонідом Білецьким, багатьма іншими дослідниками. Спільно з Науковим Товариством ім. Шевченка в Америці, Українським науковим інститутом Гарвардського Університету протягом довгих десятиліть відбувалися щорічні наукові шевченкознавчі конференції. Доповіді та результати досліджень реґулярно публікувалися у „Наукових збірниках“ та „Анналах“ УВАН.

Д-р А. Кіпа зупинився також на видавничій діяльності українських наукових установ у США. Зокрема з ініціятиви УВАН у США перевидано перший у світі англомовний збірник, опублікований у 1962 році в Голяндії, – „Taras Shevchenko. 1814-1861: A Symposium“, упорядниками і редакторами якого були д-р Юрій Шевельов і В. Міяковський. У нью-йоркському видавництві „Пролог“ вийшли критичні нариси Василя Барки під назвою „Правда Кобзаря“ (1961) про методологію фальсифікації спадщини поета совєтським літературознавством. Тему фальсифікації творчости Шевченка в СРСР досліджували також Григорій Костюк, Богдан Кравців та ін.

У поезії Т. Шевченка відбилася вся глибина і самобутність його особистости. Зміст та призначення його поезії безпосередньо національні, але вона набуває загальнолюдське значення, і тим самим збагачує духовний потенціял людства. Що більше ми зближаємося до поета, то більше ми стаємо свідомі, наскільки ми ще віддалені від охоплення його поетичної істини, – закінчив свій виступ д-р А. Кіпа.

У кулуарах конференції учасники, численні присутні знайомилися з розгорнутою заходами Бібліотеки НТШ-А виставкою рідкісних видань „Кобзаря“ включно з ориґіналом його першого видання 1840 року (княжий дар Тамари Гординської), раритетних примірників „Гайдамаків“, окремих багатотомових видань шевченківської літературної спадщини, перших двох томів київського видання „Шевченківської енциклопедії“ 2012 року, найновіших зразків видань Ювілейного шевченківського проєкту, реалізованого НТШ-А протягом 2009-2014 років.

Хресна хода єднала львів'ян

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 23 березня, у Хрестопоклонну неділю, вулицями міста пройшла молитовна хресна хода, яку традиційно організовує Львівська архиєпархія Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ). Ходу очолив Єпископ Венедикт. Вона розпочалася біля храму св. Архистратига Михаїла і завершилася на площі перед Архикатедральним собором св. Юра.

У спільній молитві, що тривала понад чотири години, взяли участь духовенство, монашество, студенти духовної семінарії, представники влади міста і області, ректори та студентство вищих навчальних закладів.

Цього року духовні роздуми під час хресного ходу були присвячені вшануванню Митрополита Андрея Шептицького, який упокоївся 70 років тому, та 25-ій річниці виходу УГКЦ з підпілля. Провадили молитовні читання священослужителі та семінаристи.

Малий та великий процесійні хрести несли почергово сотники, активісти та працівники медичних служб Евромайданів.

Хресна хода на вулицях Львова. (Фото: Марта Осадца)

В Росії підприємець боронить Україну

Андрій Хмельковський

САНКТ-ПЕТЕРБУРҐ, Росія. – Підприємець, депутат муніципальної ради Дмитро Скурихин заснував у місті „Тумбу гласности", на якій вивішує плякати з критикою дій уряду Росії. Спершу їх міліція знімала, але Д. Скурихин наполягав, що дії міліції порушують його право на свободу слова.

Він звернувся з скаргою до прокуратури, після чого увесь день сидів біля плякату на захист України, тримаючи в руках Констиуцію Росії, кримінальний і адміністративний кодекси, закони про екстремізм та рекляму. Але ніхто не приїхав і плякат досі висить.

На ньому сказано: „Відірвали шмат у брата під дулом автомата! Ех, українці, ви, мабуть, думали, що Росія – щедра душа і братній народ вас у скрутну хвилину підтримає? А вона у нас „душка" ще та, від 1937 року не дуже змінилася! Ми здобуваємо Крим і втрачаємо мир. Ну і вартий він того?".

Слово „мир" на плякаті можна сприймати також як „втрачаємо світ". Раніше були плякати, звернуті проти Володимира Путіна.

„Тумба гласности" Дмитра Скурихина у Санкт-Петербурзі, Росія. (Фото: Андрій Хмельковський)

Хто зраджує...

(Продовження зі стор. 4)

ричні залаштунки совєтської імперії.

Отож В. Суворов – а розвідники, мабуть, також ніколи не бувають колишніми – пише, що 26 січня у Харкові в тюрмі таки відбулася зустріч прокремлівського українського політика, голови Президентської Адміністрації Андрія Клюєва з Юлією Тимошенко, і зустріч ініціювала саме вона, оскільки хотіла через А. Клюєва передати свою пропозицію Володимирові Путінові: він невтралізує Віктора Януковича, вона ж виходить з в'язниці і віддає Москві Крим та українські енергетичні активи. Є також докази, стверджує В. Суворов, що В. Янукович вже за декілька днів до кровопролиття на Майдані вивозив з Межигір'я свої багатства. Головним виконавцем цієї комплексної і багаторівневої путінської авантюри В. Суворов називає теперішнього Міністра внутрішніх справ Арсена Авакова.

У цю логічну лінію добре вписується поведінка політичної сили, котра від самого свого засування, особливо ж у роки президентства В. Януковича, працювала проти України і української незалежности – Партії Реґіонів. Сховавши голову в плечі в час найвищого сплеску Майдану, вона дочекалася зміни старої влади на напівнову і починає вилазити з темних нор. Не всі, бо чимало з них, з найвищих урядових крісел, повтікали з України з мільйонами і мільярдами, вкрадними від народу. Але чимало їх залишилося на місцях, зокрема в парляменті, розраховуючи конвертувати свою депутатську недоторканість в інші за формою, але не за сутністю, проєкти. Сутність – незмінна ворожість до українства.

Олександер Єфремов, недавній голова фракції „реґіоналів", 24 березня запропонував Верховній Раді прийняти умови В. Путіна – визнати правомірність анексії Криму, запровадити федералізацію України, узаконити російську мову як другу державну. Певна річ, це є позицією й комуністів, котрі також перестали боятися Майдану. Коли 27 березня Прем'єр Арсеній Яценюк представляв у Верховній Раді пакет економічних реформ, „реґіонали" і комуністи вийшли з сесійної залі.

Всі ці, м'яко кажучи, вороженьки готують пляцдарми для майбутньої боротьби зі свідомим українством. З вини глупого закону, що кандидування на пост президента звільняє від кримінальної відповідальности, серед кандидатів бачимо таких злобних україножерів, як Михайло Добкін. На висуненні цього відвертого сепаратиста наполягав олігарх Рінат Ахметов, цим засвідчивши, що доля української назалежної держави не входить в його інтереси. Характерно, що з'їзд Партії Реґіонів 29 березня підтримав не Сергія Тігіпка, теж відомого своєю дворушністю і політичним лукавством, а саме однозначного ворога всього українського М. Добкіна. Втім, за політичною вагою цей кандидат є лише тінню однієї з найчорніших постатей в українській політиці і кума В. Путіна – Віктора Медведчука. Не відстають від М. Добкіна відомі своїм запроданством „реґіонали" Юрій Бойко, Олег Царьов, колишній заступник Генпрокурора Ренат Кузьмін, котрі, як і С. Тігіпко, йдуть на вибори самовисуванцями. Чому ж їх, однопартійців, так багато серед кандидатів? Тому що чим більше їх буде, тим більшу можливість вони матимуть для криків, що вислідки виборів були зфальсифіковані і тому їх не можна визнавати. Тобто це ще один плян Кремля.

Ще один – і годі сказати, скільки їх усих в головах кремлівських шовіністів. Швидше за все, до цих плянів належить і вбивство координатора „Правого сектора" в західних областях України Олександра Музичка (Сашка Білого). Чи ж не дивно, що вбито саме О. Музичка, активіста народного збройного опору, тим часом пальцем не торкнуто жодного з східньоукраїнських сепаратистів, жодного з російських терористів на українській території? – запитує український публіцист Сергій Грабовський.

Минулої неділі Майдан відзначав 40-ий день від смерти „Небесної сотні". Віче, яке вели один з найпопулярніших майданівців – поет, співак і громадський діяч Володимир Гонський та не менш популярна Руслана Лижичко, нагадало не лише Україні, але всьому світові, що Майдан живе, а з ним живе велика надія на ранок нового життя, на побудову суспільства, якого ще не було ніде, на прихід у світ країни справедливости і братерської любови.

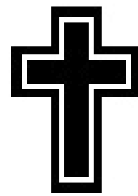
Поряд з сумом і жалем, давалося взнаки розчарування незрозумілими діями „нової" влади. Письменик і журналіст Отар Довженко: „За 40 днів жодного з підозрюваного у цих убивствах не затримано. Більшість убивць далі працює у правоохоронних органах, отримуючи платню з бюджету і соціяльні ґарантії… Я не довіряю Турчинову, Авакову і Мохнацькому і не вірю, що вони справді мають намір знайти і покарати якщо не всіх, то якомога більше конкретних убивць…".

Про це з справедливим обуренням говорили десятки промовців на недільному Майдані Незалежности. І дуже дивно – а може, й не дивно? – що на віче пам'яті „Небесної сотні", на цю загальноукраїнську Панахиду не прийшов ніхто з уряду, не прийшов в. о. президента О. Турчинов…

29 березня відбулися передвиборні з'їзди інших партій. УДАР, об'єднавшись з „Солідарністю", виснув кандидатом у президенти Петра Порошенка, „Батьківщина" – Ю. Тимошенко, „Свобода" – Олега Тягнибока, „Правий сектор" – Дмитра Яроша. Серед самовисуванців є ще й Олег Ляшко, Анатолій Гриценко, Ольга Богомолець, Зорян Шкіряк та інші.

Який же розвиток подій перед цими виборами є найбільш ймовірним? Експерти прогнозують, що В. Путін, зустрівши нечеканий для нього осуд з боку світу, зважаючи на санкції, вже запроваджені проти Росії, і дуже остерігаючись санкцій майбутніх, яких економіка Росії не витримала б, зробить вигляд, що вдовольнився загарбанням Криму. Насправді Україна й далі стоятиме йому кісткою в горлі, і він буде робите все для її якомога глибшої дестабілізації, для розхитування і знищення незалежности нашого свободолюбного народу. Тому слід очікувати на сценарій, відомий з новітніх історій багатьох країн третього світу: на вивезені мільярди В. Янукович та його банда зформують зі зрадників і „тітушок" „українську визвольну армію", захоплять одне чи кілька східніх міст, проголосять там „законний" уряд з „леґітимним" президентом і звідти почнуть наступ на Київ, на Львів…

Ганебна втрата Криму зобов'язує українську революцію бути пильною.

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що у вівторок, 18 лютого 2014 року відійшла від нас у вічність наша найдорожча Мама і Бабуня

св. п.

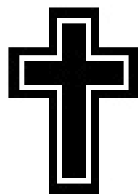
Марія Демків-Сахрин

на 95-му році життя.

Похорон відбувся 25 лютого ц.р. з церкви св. о. Миколая в Торонто.

У глибокому смутку:
доня - Тамара з дітьми Данилом і Софійкою
сестрінка - Оксана Карачевська
тіточна сестра - Таня Ваньо
братова - Орися Демків з родиною
сестрінок Юрій і сестрінка Гануся з родинами
ближча і дальша родина в Канаді, Америці й Україні.

Вічна Їй пам’ять!

Ділимось сумною вісткою, що в четвер, 27 березня 2014 року відійшла у вічність наша найдорожча Мама, Бабця і Прабабця

св. п.

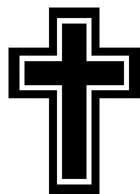
МАРІЯ АБРАМЮК

з дому Кручова

народжена 7 травня 1910 року в Березовиці Великій, Україна.

У глибокому смутку залишились:
доньки - Роксоляна Яримович з чоловіком Михайлом
- Любов Волинець
син - Ігор Абрамюк з дружиною Христею
внуки - Татяна Томпсон з чоловіком Скатом
- Микола Яримович з дружиною Камілою
- Юрій Волинець
- Володимир Волинець
- Ляриса Ґараґіч з чоловіком Денисом
- Марко Абрамюк з дружиною Наталею
правнуки - Калина і Джефрі Томпсон
- Ана і Софія Яримович
- Ейден і Ілля Ґараґіч
та ближча і дальша родина в Україні, Америці, Канаді й Австралії.

Вічна Їй пам’ять!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
зі смутком повідомляє членів
Головного Уряду, членів 94-го Відділу УНС,
та всю українську громаду, що
22 березня 2014 року відійшов
у вічність секретар 94-го Відділу

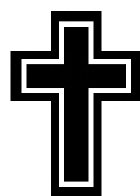
св. п.

Всеволод Гнатчук

24 лютого 1937 р. – 22 березня 2014 р.

Екзекутивний Комітет та все членство УНС висловлюють щирі співчуття дружині Христині, синові Миронові з дружиною Мартою, дочці Оксані, та всім Його внукам.

Вічна Йому пам'ять!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
зі смутком повідомляє членів
Головного Уряду, членів 57-го Відділу УНС,
та всю українську громаду, що
24 березня 2014 року відійшов у вічність

св. п.

Михайло Савків

21 листопада 1921 р. – 24 березня 2014 р.

М. Савків був Секретарем 57-го Відділу УНС у Коговс, Н. Й. понад 41 рік. Його відданість Українському Народному Союзові залишиться в пам'яті союзовців назавжди.

Екзекутивний Комітет та все членство УНС висловлюють щирі співчуття дружині Марії та синові Михайлові, мол.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною,
приятелями та знайомими,
що 24-го березня 2014 р.
відійшов у Вічність
наш найдорожчий муж, батько і вуйко

св. п. МИХАЙЛО САВКІВ, ст.

нар. 21-го листопала 1921 р. у с. Григорів,
Тернопільської обл., Україна

Св.п. Михайло був учасником українських визвольних змаганнях 1940-их років. Після війни, перебуваючи у Великій Британії, включився в зорганізоване громадське життя, а зокрема, як любитель українських народних танців, став членом танцювального ансамблю «Орлик». Після приїзду до США у 1958 р. включився в зорганізоване українське життя в Коговз, Н.Й. і околиці: був довголітним головою УККА; основоположником осередку СУМА; понад 40 років секретарем 57-го Відділу УНС; довголітним головою Українського Клюбу; членом СУК «Провидіння», членом ООЧСУ та довголітнім хореографом танцювального ансамблю «Верховина».

У глибокому смутку залишилася:
дружина – Марія (з дому Крушельницька)
син – Михайло мол.
племінниця – Галя з родиною
та ближча і дальша родина
в Канаді, Великій Британії та Україні

Парастас був відправлений 26-го березня у похоронному заведенні Fitzgerald Funeral Home у Коговз, Н.Й. а похоронні відправи у четвер, 27-го березня в Українській Католицькій Церкви свв. Петра і Павла в Коговз, Н.Й. Тлінні останки поховані на цвинтарі свв. Петра й Павла у Waterford, NY.

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на:
«Фонд Майдану» – United Ukrainian American Relief Committee (UUARC); 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111; **УККА** – Ukrainian Congress Committee of America (UCCA), 203 Second Ave., New York, NY 10003 або на **Українську Католицьку Церкву свв. Петра й Павла** – SS. Peter and Paul Ukrainian Catholic Church, 198 Ontario St., Cohoes, NY 12047.

Хай земля Вашінґтона буде Йому легкою, а пам'ять про Нього – вічною. Вічна Йому Пам'ять!

П'ять років тому, 3 квітня 2009 року, відійшла у вічність

св. п. Марія "Міма" Зобнів

яка була однією з жертв трагічної масакри в Бінґгамтоні. Наша родина відчуває біль та великий жаль з відсутности Міми - коханої жінки, любої мами, милої сестри і ласкавої тети, яка так дбайливо доглядала велике коло родини та друзів. Міма втілювала найвижчі вартості - жертовність в ім'я ближніх, відданість громаді, поширювання серед молоді та американського суспільства уваги до української культури та історії. Марія була активна членкиня парохії, вчителька українознавства, виховниця в Пласті, голова відділу Союзу Українок в Бінґгамтоні, секретар міського відділу УККА, організаторка виступів та виставок про українські традиції та спадщину. Міма нам надавала приклад до наслідування своєю відданістю, щедрістю, незламністю, лагідністю і доброзичливістю. Вона нам всім помагала і гоїла нас своїми мудрими порадами та глибоким вирозумінням. У день її смертіи світ втратив надзвичайно добру людину. Ми з сумом та тугою згадуємо її добрі вчинки в цю п'яту болючу річницю її смерти.

Вічна Їй пам'ять!

"Хто жінку чеснотну знайде?
Ціна її вища над перлинами.
Дайте їй з плоду рук її,
і нехай її вчинки вихваляють її при брамах."
(Приповідки 31:10, 31)

PLN
LEI